Nedėlinis Laikrasztis
„LIETUVA“
Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.
Prenumerata ant metu:
Amerikoje........................$2.00
I Užmari..........................$3.00
"Lietuva" spaudina Knigas, Konstitucijas ir kitokius drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.
Užsiraszant "Lietuvą" reikia draugia ir prenumeratą prisiusti. Prisiusdami pinigus adresuokite teip:
A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and [illegible] guages.
Subscription $2.00 per year.
All communications must be addressed.
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 44 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 1 Lapkriczio (November) 1901 m. — Metas IX

Entered at the Chicago, Ill. Post Office as second class matter.

Politiszkos žinios,

—o—

Amerika.

Prova Schleyo artinasi prie galo ir kaip dabar matyt, isznaikintojas iszpaniszkos laivynės iszeis isz jos nuvalytu nuo visų tersziancziū jo garbę apjuodinimų, ne vienam gal isz neteisingų apjuodintojų atseis apleisti sziltą vietą. Pasirodo vienok, kad intrigų vedėjams ne truksta draugų. Sudo perdėtinį, admirolą Dewey peikia daugelis neva už per daug didelį prilankumą Schleyui. Dewey gauna net anonymiszkus laiszkus su koliojimais.

Garsus užmuszėjas prezidento Mc Kinleyo, Czolgosz, likosi nužudytas ant elektriszkos kedės 29 d spalinio. Priesz tai du kartu atlankė jį kalinyj lenkiszkas kunigas Szadzinski. Clevelando bažnytinė valdžia sutiko daleisti kuną palaidoti ant katalikiszkų kapinių, jeigu numirs katalikiszkai. Tėvas mat nori kuną pergabenti į Clevelandą ir palaidoti ant lenkiszkų kapinių.

Ant Filipinų salų pasikėlėliai labiau subruzdo beveik ant visų svarbesnių salų. Nors czia yra kuo geriausiai apginkluotų 400000 amerikoniszkų kareivių, bet dabar pasirodo, kad tų pajiegų ne užtenka ir amerikoniszkas virszininkas pareikalavo kuo greicziausio atsiuntimo daugiau kareivių. Ant salos Samar pats amerikonai griebiasi dabar to paties budo, kokio ant pergalėjimo kubiecziū bandė jenerolas Weyler, už ką visi Amerikos laikraszcziai neturėjo žodžių ant peikimo ir niekinimo Weylerio: jie dabar prisakė visiems salos gyventojams susirinkti į miestus, kuriuose yra amerikoniszki garnizonai, o kas bus pagautas laukuose, už miestų, tą laikys už pasikėlėlį, nors butų pagautas be ginklų. Kaip anglijonai ne gali suvaldyti burų Afrikoj, teipjau amerikonams neina lengvai su suvaldymu filipiniecziū, nors paskutiniai ne turi tokių ginklų kaip burai. Juo ilgiau traukiasi kova, juo su didesniu piktumu ją veda abidvi pusės. Terptautiszkos tiesos, reguliuojanczios neva karės vedimą, pavirsta į niekus, ant jų ne paiso lygiai ginanti savo liuosybę pusė, kaip ir norinti savo valdžią primesti. Terptautiszkas tiesas tautos tol pildo, kol bijosi bausmės už jų laužymą, su silpnesnias prieszais, neturincziais galingų užtarėjų, visi elgiasi teip, kaip kam patinka, visai nepaiso ant užgirtų tiesų.

Provincijoj Iloilo, ant salos Panay, netoli Passi, pereitą sanvaitę buvo gana smarkus susirėmimas, kuriame pasikėlėliai likosi sumuszti, ant muszio lanko krito jų 25. Kiek tame susirėmime krito isz amerikonų pusės, nežinia, kadangi to jie ne pagarsino.

Ant salos Cebu, kaip matyt isz raporto amerikoniszkos kariaunos virszininko, jenerolo Hughes, sekasi geriaus. Pereitą sanvaitę ant tos salos pasidavė amerikonams filipiniecziū vadovas Lorego su visais savo kareiviais. Amerikonams pateko dvi kanuolės, žinoma, niekam netinkanczios ir 7 karabinai. Isz to matyt, kad pasid[illegible]usių buvo labai ma[illegible] las Hughes užmezgė tarybas su filipinieczių vadovu Maxletu, kurisai buk teiposgi norys pasiduoti.

Paskutinį didesnį subruzdimą pasikėlėlių ant salos Samar amerikonai aiszkina tuom, jog filipiniecziams salos viduriuose pritruko maisto, todėl jie stengiasi prasimuszti prie pakranczių, kur, nežiurint ant dabojimo, visgi lengviau privežti slapta maisto produktus.

Jenerolas Smith ant salos Samar iszleido prakliamaciją, kurioje prisako iki 6 d. lapkriczio visiems pasikėlėliams padėti ginklus Pagautus su ginklais ketina iszsiųsti ant salos Guam. Taigi mat jenerolas Smith bando panaszaus budo, kokio griebiasi Kitchener Afrikoj. Kitchenero prokliamacija ne iszdavė tokių vaisių, kokių jis nuo to laukė; kažin ar jenerolui Smithui su panaszioms prokliamacijoms seksis geriau.

Azija.

Londono laikraszcziai pereitą sanvaitą pagarsino, jog Maskolija sutinka pasitraukti isz Mandžurijos, pasilaiko tik kelis miestus sziaurinėj dalyj, bet reikalauja, kad kariaunos organizacija ir mokinimas kareivių butų pavestas maskoliszkiems oficierams visoj Maudžurijoj. Tokiu budu ar sziaip, ar teip visgi Maskalija valdytų Maudžuriją, kadangi maskoliszkų oficierų rankose butų visos tos provincijos kariszkos pajiegos ir dagi jų užlaikymas galėtų ant sprando Chinų rando. Maskolija mat jieszko kuo pigiausio budo paglemžimo tos Chinų valdybos. Pasiprieszinti Maskalijos godumui nėra kam: Japonija viena per silpna, karės pradėti ne gali, o pagelbos nėra nuo ko lauti. Dabar visi Japonijos laikraszcziai persergsti savo randą priesz Angliją, kuri nuo seniai siundo Japoniją ant Maskolijos, norėdama tuos kaimynus supjudyti, bet susipjovus, Japonijai ne gali nė jokios suteikti pagelbos. Japoniszki laikraszcziai sziądien tiesiog kalba, kad Anglija niekada tikrai nepasiprieszįs Maskolijai ir todėl Japonijai, jos nesutikimuose su Maskolija, nėra reikalo dairytiesi arba remti savo reikalus ant Anglijos.

Apie stovį dalykų Afganistane priesztaraujanczios ateina žinios. Angliszki laikraszcziai tvirtina, kad maisztų Afganistane dėl permainos valdono nėra reikalo bijoti ir buk jeigu jie ir užgimtų, tai ką tąsyk daryti, esąs sutarimas terp Anglijos ir Maskolijos. Maskoliszki laikraszcziai visą dalykų stovį perstato visai priszingai. Kur todėl yra teisybė? Greicziau jos nėra leidžiamuose į svietą paskaluose nė vienos pusės. Anglija nori palaikyti dabartinį randą, o kad jis įklampino Angliją į daugelį nelaimių, per karę Afrikoj Anglija daug nužedė Azijoj, todėl dabartinis randas, norėdamas palaikyti valdžią savo rankose, melagingoms žinioms ramina krasztą. Teip angliszkas randas daro slėpdamas teisybę ir platindamas mėlą apie karę Afrikoj. Maskolija vėl norėtų atrasti progą griebti kokį Afganistano krasztą, o jeigu gerai pasisektų, tai visą, tadėl ji platina melagingas žinias apie rengiamą pasikėli[illegible] afganų priesz užėmusi [illegible]stą naują valdoną. Toki paskalai, ar jie teisingi, ar melagingi, iszteisina sutraukimą kariaunos pirm laiko ant Afganistano rubežių. Tą Maskolija isz dalies jau padarė. Darytų tą ir Anglija, bet jos kariumenė įklampintą į karę su burais. Pereitą sanvaitę maskoliszkas karės miniteris atlankė parubežius Afganistano, peržiurėdamas stovyklas maskoliszkos kariumenės ir jos paskirstymą. Didesnė dalis kazokų jau sutraukta ant rubežiaus. Tokius peržiurėjimus daro ministeriai besirengiant karei. Kad maskoliai stengsis maisztus Afganistane sukelti, galima manyti net isz to, ką garsina angliszki laikraszcziai. Jie dabar pagarsino, jog laikomas Indijose kaipo Anglijos nelaisvis, sunus pirma buvusio Afganistano valdono, emyro SzirAli, pabėgo isz nelaisvės ir nežinia, kur dingo. Mena, kad jis pabėgo į Maskoliją. Kadangi jis teiposgi turi tiesą ant sosto Afganistane, tai be abejonės jį rems maskoliai ir gal su jo pagelba pasiseks maisztus sukelti, o jie duotų Maskolijai progą įsiveržti su savo kariauna į Afganistaną, isz kur paskui, žinoma. geru ne pasitrauktų.

Maskoliszki laikraszcziai pirmiausiai praneszė ir neva apie sukalbį ant gyvasties Persijos valdono. Reiktų manyti, kad ir czia Maskolija norėtų, kad užgimtų koki nors maisztai, isz kurių, jeigu jie užgemą Azijoj, Maskolija moka sau naudą isztraukti ir tai tankiausiai su Anglijos nenauda.

Maskoliszkas pasiuntinys Konstantinopoliuje pareikalavo nuo Turkijos sultano, kad sykį butų padarytas galas skerdynėms krikszczionių Armenijoj ir pagazdino, kad jeigu tas į umą laiką ne bus padaryta, Maskolija užimsianti Armeniją, kuriai buk nieko kito ne lieka, kaip arba kęsti nuolatines skerdynes, arba priimti Maskolijos valdžią.

Taigi mat, kur tik gali, Maskolija stengiasi naudotiesi isz Anglijos karės Afrikoj, kur visas Anglijos silpnumas iszėjo į aiksztę.

Afrika.

Anglijoj pradeda jau garsiai rugoti ant netikusio karės vedimo Afrikoj, net parlamente tuli rando szalininkai reikalauja, idant Kichener butų nuo virszininkystės praszalintas, o kad jo vietoj butų iszsiųstas daug sumanesnis Roberts. Kaip dabar vienok dalykai stovi, vargiai bo ir Roberts galėtų ką nuveikti. Kitchener reikalauja pastiprinimo, o randas ne turi isz kur gauti daugiau kareivių. Buvo pagarsinta imti daugiau liuosnorių, bet į porą mėnesių atsiszaukė vos 200 norinczių traukti į karę su burais. Karės ministerija iszsiuntinėjo prisakymus suszaukti po ginklu miliciją ir liuosnorius, bet prisakė policijos virszininkams vieszai to ne garsinti, kol ne gaus žinios per telegrafą. Vienas policijos virszininkas, ne perskaitęs iki galui ministerio rasztą, jį tuojaus vieszai pagarsino ir isz to Anglijos gyventojai dažinojo apie rando mierius. Ne reikia užmirszti, kad Anglijoj miliciją szaukia tik tąsyk, kada vieszpatystė atsiranda pavojuje. Argi todėl Anglija dabar prilipo [illegible] Argi ji jau [illegible]czia, kad apart karės Afrikoj, jai reiks kariauti ir kitur?

Nors laikraszcziai viso civilizuoto svieto už budą karės vedimo, kokio prisilaiko su burais, perstato Angliją užbarbariszką vieszpatystę, kaipo laužytoją terptautiszkų tiesų, Chamberlain žada ateitėj griebtiesi priesz burus dar didesnio žvėriszkumo, nors ir dabar karėj anglijonai tankiai pasirodo tikrais barbarais. Vokiszki laikraszcziai pranesza, jog angliszki jenerolai liepė suszaudyti daug burų paimtų paskutiniuose laikuose tik užtai, kad jie dėvėjo tokius jau uniformas kaip ir angliszki kareiviai.

Ne paisant ant to žiaurumo anglijonų, burai kariauja po senovei. Skaitlių kariaujanczių dabar paduoda ant 27000, taigi beveik tiekjau kiek jų buvo pradžioj karės. Plyszius jų eilėse pripildė pristoję prie kariaujanczių brolių burai angliszkų valdybų. Gana didelės anglijonų pajiegos likosi iszsiųstos gaudyti Bothą, kuris buvo įsiveržęs į angliszkas Nataliaus valdybas, stengėsi anglijonai jį apsiausti ir tikėjosi paimti visą jo kariauną, susidedanczią isz 4000 žmonių, bet Batha iszdalino savo pajiegas į mažus pulkelius, jie lengvai perėjo per tarpus angliszkos sargybos ir dabar yra vėl Transvaaliuje.

Angliszkose Capo valdybose burai atsirado jau Cape Town apskrityj, taigi paczioj pietinės Afrikos užbaigoj.

Pietinė ir Vidurinė Amerika.

Susirinkę Meksike ant pan amerikoniszko kongreso delegatai pakėlė klausymą ne sutikimų terp Columbijos ir Venezuelės ir užmanė pasiulyti nesutinkancziems pusėms pagelbą prie suvedimo jų į sutikimą. Nors kariaunos Venezuelės ir Columbijos turėjo jau kelis susirėmimus, bet karės terp jų dar nėr ir jeigu kaimynai ne užsimanys naudotiesi isz nesutikimų, nesutinkanczių ne erzįs, gali prie sutaikymo patarnauti, kitaip įsikiszimas paszalinių gali tik suskubinti tikrą karę, kurios dar nėra. Rodosi, kad lygiai Venezuelei, kaip ir Columbijai nėra reikalo skubintiesi į karę, kadangi jose ir be to tuluose apskricziuose tvirtai laikosi revoliucijonieriai; jeigu prasidėtų karė, revoliucijonieriai galėtų paimti virszų ant dabartinio rando.

Venezuelėj prezidentas Castro likosi oficijaliszkai pagarsintas už prezidentą; iki sziol jis pildė vien prezidento urėdą. Buvęs pirma Venezuelėj prezidentu, Audrade, kurį Castro buvo iszvijęs, apleido Porto Rico salą, kur iki sziol gyveno, ir iszplaukė ant laivo į tėvynę. Mena, kad jis paėmė vadovystę ant Venezuelės revoliucijonierių.

Ne paisant ant atsibuvanczio Meksike kongreso, kuris neva suszauktas su mieriu praszalinti nesutikimus ir kares terp visos Amerikos republikų, užgimė vėl didesni nesutikimai terp Chili ir Argentinos. Chili nelaukia nusprendimo nė santaikos sudo, nė atsibuvanczio dabar Meksike kongreso, bet sutraukė savo kariauną ir užėmė visus perėjimus Andų kalnuose vedanczius į Argentiną.

Visi krasztai ginasi nuo iszvytų isz Prancuzijos zokoninkų. Net Turkijos sultanas, kurio vieszpatystėj yra daugybė visokių svetimų misijonierių, su kuriais valdžios turi daugiau nesutikimų negu jie naudos atgabena, iszleido dabar prisakymą neleisti į Turkiją prancuziszkų zokoninkų.

Isz Lietuvos.

—o—

Isz Vilniaus.

7 d. spalinio Vilniuje, ant priemieszczio Lukiszkių, užgimė gaisras. Užsidegė Menkės skurų iszdirbinyczios. Subėgę ugnagesiai, ugnį suvaldė, bet visgi ji isznaikino: medinę pasziurę, kurioje buvo vartojamos prie iszdirbimo skurų medinės druožlės, sargo namelį, kuriame sudegė ir vis sargo krutanti turtai, sudegė teiposgi tvartukas ir jame buvusi viena kiaulė. Užsidegė ir arklininkai, bet jame buvusius arklius pasisekė iszvesti.

Vilniuje neseniai pas vioktas žandarams neisztikimas ypatas buvo kratos. Suaresztavo apie 40 žmonių, daugiausiai žydiszkų darbininkų. Panaszus aresztavimai buvo teiposgi Lietuviszkame Minske ir Volkoviske.

Į Vilniaus naujai rengiamą prekystos mokyklą atsiszaukė isz viso 630 norinczių pastoti mokintinių, kuriame tai skaitliuje tik 63 krikszczionys. Priims isz viso 60 žydų ir tiekjau krikszczionių. Egzaminai norinczių pastoti prasidės nuo pradžios spalinio mėnesio pagal maskoliszką kalendorių.

Mokslas parengtoj szįmet prekystos mokykloj Vilniuje prasideda nuo 30 d. spalinio szių metų.

12 d. spalinio Vilniuje likosi suaresztuotas 70 m. bajoras, Ignotas Lichodziejevski. Jam mat pasisekė sugriebti bažnyczios blankus, ant kurių padirbo reikalingus paraszus, o paskui su jais rinko aukas neva ant atnaujinimo Bonifratrų katalikiszkos bažnyczios. Žinoma, paaukautus pinigas apvertė ant savo naudos. Kiek lengvatikių žmonelių jam pasisekė prigauti, dar nežinia.

Isz Vilniaus gub.

5 d. spalinio, kaime Podbelianėliuose, Meiszagolos valszcziuje, Vilniaus pav., pas ukininką Masiukevyczių atsibaldė vagiliai ir isz neužrakinto tvarto pavogė 10 avių. Nė pavogtų avių, nė vagilių ne suėmė. Tokios vagystos Meiszagolos valszcziuje gana tankiai atsitinka.

Atėjęs į vinių dirbtuvę Vileikoj vietinis uriadnikas, iszsitraukęs isz kiszeniaus revolverį, paleido sau kulką į galvą ir žinoma, atliko ant vietos.

Giriose aplink Vileiką prisiveisė vėl daug vilkų, kurie buvo jau beveik isznaikinti. Dabar jie pulkais iszeina isz girių ir užpuldinėja ant besiganancziū pagiriuose galvijų bandų.

Isz Naujų Szventenų, Vilniaus gub.

Szią vasarą siautė czia gana didelis gaisras. Gyventojai savo krutanczius turtus ir tavoros isz pardavinyczių isznesze ir sukrovė ant lauko. Isz to užsimanė naudotiesi nesuprantanti, kad bjauru yra naudotiesi isz artymo nelaimės; toki, pasinaudodami isz sumiszimo laike gaisro, paszlavė daug krutanczių turtų ir tavorų. Ne seniai vienas isz nukentėjusių, žydas Berman, nežinia kokiu budu, susekė, kad dalis pavogtų isz jo pardavinyczios tavorų yra pas gyvenanczią Naujuose Szventėnuose krikszczionę Kastanciją E. ir apie tai praneszė uriadninkui. Tas jos namuose padarė kratą ir isz tikro rado 40 grieżinių vilnonių ir medvilninių audeklų, pavogtų isz visokių pard[illegible] laike paskutinio [illegible]

Isz Sebežo, Vitebsko gub.

21 d. rugsėjo ežerė Proszcziviec, prieszais kaimą Zagrajevo, Sebežo pavietyj, iszgriebė isz vandens kuną jaunos merginos. Galva, rankos ir kojos buvo nukirstos. Betirinėdama, policija susekė, jog užmuszta yra 23 metų maskalkaitė Sergiejeva isz kaimo Baraszkovo. Kadangi ji turėjo numylėtinį maskolių Michalovą, tai ant to ir puolė nužiurėjimas, kuris ir likosi suaresztuotas. Isz pradžių jis užsigynė, bet ant galo prisipažino, kad jis ją užmuszė užtai, kad ji vieną naktį kur ten ne namieje nakvojo. Jis pasikvietė savo numylėtinę į neapgyventą namą, neva sztukavodamas, nujuosė juostą, užmetė ant kaklo ir užveržė. Paskui, pagriebęs kirvį, perkirto merginos gerklę. Kuną įkasė į szieną ir naktyj, nukapojęs rankas, galvą ir kojas, nuvilko į ežerą paskandyti; kad kunas ne iszkiltų, perpjovė krutinę ir pilvą ir į vidurį prikrovė akmenų ir apiszgę žolėms, kad ne butų znaimus, kuną paskandino ežerė. Visus gi nurėdytus daiktus sudegino. Užtai, žinoma, Michailov bus iszsiųstas prie sunkių darbų ant Sachalino.

Isz Grodno gub.

26 d. rugsėjo, Baltstogės pavietyj, kaime Skorupuose, siautė baisus gaisras. Iszdegė 128 triobos, ugnyje pražuvo veik visi kaimo ukininkų sziųmetiniai dar neiszkulti javai; tulų ukininkų pražuvo visi krutanti turtai; sudegė teiposgi keli galvijai ir daug avių. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 75000 rubl.

Nubausti kunigai.

Varszavos jenerol – gubernatorius nubaudė sekanczius kunigus Seinų dijecezijoj ir tai už iszmislytus ir tiesiog juokingus nusidėjimus: Prabaczczius parapijos Alytaus, Kalvarijos pav., kun Migauskas gavo pabarimą už tai, kad sirgo ir prabaszcziaus pareigas pildė vikarijuszas; vikarijuszas parapijos Grajevo, kun. Dereszkevyczius, už tai, kad be pasporto nuvažiavo į Augustavą, turėjo užmokėt 30 rubl. bausmės, o Augustavo prabaszczius, už tai kad priėmė sveczią ne turintį rando daleidimo ant prasiszalinimo nuo parapijos, gavo pabarimą. Na, o Amerikoj kunigai tankiai apleidžia be parapijonų žinios parapijas ir reikalui atsitikus, reikia kaip kada net su policija jieszkoti prapuolusio kunigo, o vienok už tai nieks ne baudžia.

Vilkai suėdė

Laikrasztis „Neuer Wiener Journal" pranosza, jog Vitebsko gabernijoj labai daug prisiveisė vilkų. Neseniai pulkas iszalkusių vilkų iszėjo isz girių ir užpuolė ant dirbanczių ant lauko artojų, 25 žmonis sudraskė.

Gaisras.

Londono laikraszcziai apturėjo telegramus, jog 26 d. spalinio beveik su visu iszdegė miestas Bobruisk, Minsko gubernijoj. Prie to ir daug žmonių pražuvo. Szimet Bebruiske buvo keli gaisrai, kurie, kaip pasirodė, užgimė nuo padegimo. Nuo ko užgimė paskutinis, isznaikinęs veik visą miestą, dar nežinia.

Lietuviszka spauda Maskolijoj.

"Vienybė" patalpino korespondenciją isz Mahanoy City, kurioje korespondentas raszo, jog atėjo žinia nuo klieriko isz Seinų, kad lietuviszka spauda Maskolijoj likosi daleista, ir tai per rupestingumą vyskupų ir kitų įtekmingų žmonių. Kiek teisybės yra tame praneszime, mes nežinome. Laikraszcziuose vienok apie tai nieko ne pagarsinta, o tiesas, kokias tik randas iszduoda, tuojaus ant vieszos žinios pagarsina laikrasztyj "Pravitelstvennyj Vestnik", o isz jo perspaudina kiti laikraszcziai. Rodosi du metai atgal Lietuvos vyskupai buvo isztikro atsiliepę į randą su [illegible] leisti spaudinti knįgas lietuviszkoj kalboj, bet jie praszė tik apie daleidimą spaudinti maldaknįges ir kitokias tikėjimiszko turinio. Jeigu tik tokio praszymo iszklausė caro valdžios, labai džiaugtis nėra isz ko, kadangi vien maldaknįgėms žmonės ne gali pasiganėdinti. Dievas žmogui liepė melstiesi ir dirbti, tai maldos ne pripažino už užtenkanczią. Kad lietuviai mokėtų dirbti su didžiausia nauda, turi turėti ir pomokinanczius rasztus; maldos darbo ne pamokys.

Isz Londono.

Kokiu budu Londono lietuviszka parapija pasidalino į dvi prieszingas partijas? Priežastis tokio pasidalinimo, kaip jau ne sykį apie tai laikarszcziuose minėta, buvo perkvietimas isz Lietuvos—pabaigoje pereito 1900 m, kun. B. Szlamo. Tie vienok žmonės, kurie apie tai rupinosi, dėjo savo kasztus ir kun. B. Szlamą parszaukė, iszkovojo nuo vyskupo jo užtvirtinimą ir aprupino jį pinįgiszkai—yra vadinami kun. B. Szlamo ne kitaip, kaip socijalistais, "anarchistais", abelnai—"bedieviais".

Tagi dėl to pavėlisim sau užklausti visų: dievuotų ir bedievių, skaitanczių ir neskaitanczių laikraszczius lietuvių, abelnai—visos lietuviszkos visuomenės—ar galėjo buti bedieviais ir nekatalikais tie žmonės, kurie rupinosi atsiskirti nuo lenkų, sutverti savo lietuviszką parapiją, iszkovoti nuo vyskupo daleidimą parsikviesti savo kunigą—lietuvį, dėti ant to dalyko kasztus ir iszlikti nuo darbo (kas teip gi kasztuoja), paszaukti kunigą ir ant galo— iszkovoti jojo nuo vyskupo užtvirtinimą?! Žinoma, kad visi man tame pritars, jog kun. Szlamas neturėjo jokios, nė mažiausios tiesos tų žmonių teip vadinti ir jeigu teip padarė— papildė didžiausią neteisybę akyse viso svieto!

Manot gal, kad tai buvo pirmas ir paskutinis toksai kun. Szlamo su tais vyrais, kurie apie tai triusė, pasielgimas? Anaiptol. Ne tiktai bažnyczioje, prie altoriaus ir isz sakyklos juos pravardžiavo, bet vaikszcziodamas per žmonės— nuo grinczios į grinczią, vadina juos netiktai "bedieviais", bet negalėdamas žmonių tame pertikrinti, prirasze jiems apgavystę, ant galo ir vagystę. Sztai kaip kun. Szlamas apie tai žmonėms pasakoja. Komitetas, girdi, "Parapijos Draugystės Szv. Petro" prigavęs parapiją tokiu budu. Kada "senasis" Komitetas parsikvietęs isz Glasgovo kun. Varnagyrį, tai kasoje buvę tuosyk 22 svarai sterlingų, surinktų nuo žmonių ant kelonės kun. Varnagyriui aukų sudėta, bet komitetas isz tų pinigų nedavęs Varnagyriui nė vieno peno, o apvertęs visus pinigus ant savo ypatiszkų reikalų ir ant galu galo, kada vyskupas atsisakęs kun. Varnagyrį prie Londono parapijos užtvirtinti, tai skundę pas kardinolą Ledochovskį į Rymą. pasakę, kad pakvietimas kun. Varnagyrio padaręs parapijai net 22 svaru ir 10 shil. kasztų, kuriuos reikalavę, kad Londono vyskupas jiems atlygintų. Žinoma, jeigu Komitetas butų teip pasielgęs, butų sudėtas aukas apvertęs ant savo naudos, ar tai— kaip kun. Szlamas tvirtina— pragėręs, o paskui butų nuo vyskupo reikalavęs atlyginimo niekad nebuvusių padarytų kasztų, tai žinomas daigtas, kad nieks už toki pasielgimą Komiteto nebutų pagyręs. Bet czia, ant kiek tas dalykas yra isztirtas ir visiems abelnai žinomas— buvo teip: Nors kas teisybė kun. Varnagyris buvo isz Glasgovo perkviestas, bet pinigų parapijos kasoje ne buvo nė peno, tiktai vyrai, kurie jį parkvietė, turėjo tiesą tai padaryti, nės buvo ant to iszriakti; kas link kasztų, tai paszelpinė draugystė "Vienybė" apsiėmė juos kun. Varnagyriui atlyginti. Nors jų kun. Varnagyr[illegible] ypatisz[illegible] juos, jeigu į-tengs 4 svarus surinkti, ant parodos Paryžiuje: 4 svarai vienok dar po sziai dienai "Vienybės" niekur neiszmokėti. Kaslink reikalavimo nuo Londono vyskupo, skunde pas kard. Ledochovskį, su parszaukimu kun. Varnagyrio kasztų, tai tiesa, buvo sakyta, kad parszaukimas kun. Varnagyrio padaręs parapijai 22 svaru 10 szil. kasztų. Bet szitas reikalavimas buvo teip gi ne be pamato, nes tuo sykį kun. Varnagyris pats ant to pritarė. Daleidimas vyskupo parsiszaukti kun. Varnagyrį, o paskui atsisakimas tai iszpildyti, žinoma, be kasztų neapsėjo, bet kasztus tuos turėjo ne parapijonai ir ne kas kitas pakelti, kaip tik kelios ypatos: Dr. Narkunas, V. Barulis ir dar pora vyrų, kurie jau, nežiurint ant žygių, iszlikimo nuo darbo— dar turėjo ir kiszenius pakrapsztyti. Ar daugiau, ar mažiau kaip 22 svarai ir 10 szil. pasidarė kasztų, to, žinoma, tikrai negalima paskyti, bet faktas yra, kad kasztai buvo nemaži. Taigi, jeigu kasztai buvo ir visi apie tai gerai žino, kodėl gi tada jie nebutų turėję tų kasztų nuo vyskupo pareikalauti, jau kad toki kasztai per vyskupo priežastį pasidarė?

Jeigu visiems apie tai žinoma ir visi tai už teisingą reikalavimą pripažino, tai kokią -gi tiesą turi kun. Szlamas, apie tai gerai žinodamas, užmetinėti tiems vyrams apgavystę arba vagystę?

Isz paduotų augszcziau atsitikimų dabar turi but visiems aiszku, kodėl Londono lietuviszka parapija persiskyrė į dvi prieszingas partijas: naujoji "Szlaminė" skelbia melus, mindamą po kojų tiesas ir teisybę, senoji—gi, susidedanti isz blaivų, isztikimų ir apszviestesnių žmonių negu pirmoji—apgina tiesas ir kovoja už teisybę.

Dabar visi gal paklausti, kodėl gi Szlamas, budamas kunigu, apginėju neva doros ir teisybės, sėja terp parapijonų tokį nesutikimą? Ir ant to kiekvienas sveikai ir dorai mislijantis, o ypacz skaitantis laikraszczius žmogus ras be abejonės sau tinkantį atsakymą: kun. Szlamas nori but caru, nori kad žmonės szoktų pagal jo dudą ir duotų savo vilnas kirpti, kada ir kaip jis nori; tai visa jojo tame politika! Ir ar dyvai, kad nesiduodanti savęs už nosies vedžioti partija yra pagal jo nuomonę "bedieviszka!

Vienok, jeigu jis pats butų eilėse skriaudžiamųjų, o ne despotų ir melagių, nebijok, nenorėtų duoti savę skriausti.

Perstatyk sau, skaitytojau, jog keliaudamas, papuolei į tokią žemę, kur gyvena nuožmi žmonės. Tenai tie nuožmi arba laukiniai priverstų tavę apsirėdyti plunksnoms, įkiertų tau į nosį grindę, lieptų nusilenkti priesz stabus, gert isz kiauszų žmogaus kraują, szokti pagal barszkinimą ant bubnelių visokius nuožmius szokius ir t. t. – ar galėtum tą viską be pasibjaurėjimo ir szaltu kraujų atlikti? Tikiu, kad ne.

Tai – anoje szalyj norėjo tavę priversti pildyti ne daugiau, kaip tiktai iszpildyti laukinius ir nuožmius savo szalies paproczius, bet czia visai kas kita. Atkeliauja czia ypata, kuri norį, kad jos vienos nuožmi reikalavimai butų pildomi. Kun. Szlamas reikalauja nuo parapijonų, kad jie visame jam nusilenktų, už nedorą pasielgimą ranką jam laižytų, nelyginant szunes ir prie to dar iszpildytų visus jo nuožmius norus: duotų jam tiek, kiek jisai reikalauja pinigų, nors tai butų paskutinis skatikas, nors pati ir vaikai turėtų per tai badą kęsti.

Ar galima dyvitis, kad iszmintingas žmogus nenori tokių kunigėlio reikalavimų iszpildyti ir nuo jo szalinasi?

Matysim, kaip ilgai kunigėlis bandys pripratinėti žmonės prie pildymo tokių reikalavimų.

Augsztaitis.

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po..........52½c
Prusiszkos markės po.......24½c
Prie kiekwieno pinigų siuntinio reikia pr[illegible]

Isz Amerikos.

Baczkoj nupuole su Niagaros vandens puolimu.

NIAGARA FALLS, N. Y.) 50 metų moteriszkė Annie Edson Taylor, 24 d. spalinio sėdo į tyczia padirbtą baczką. Lepė baczką paeisti ant Niagaros ir nuo kanadiszkos pusės nupuolė su vandens puolimu. Prie to nė trupucz o neužsigavo. Kl usymas tik, kokią naudą gali kam atgabenti panaszus bandymai?

Naujos vario kastynes.

LA CROSSE, WIS. Kalnakasys Hermann Schulz, ant farmos savo brolio Jono, ne oli La Crosse, užtiko vario plot s. Su variu yra czia ir sidabras. Juo giliau kasa, juo daugiau vario rando. Be abejonės ant tų plotų bus pareng tos naujos vario kastynės.

Giriu gaisrai.

CUMBERLAND, Wiscon. Sztete Wisconsin, Polk pavietyj, siaucziа girių gaisrai. Iki sziol gaisrai siaucziа tik gir o e, farmų dar ne pasiekė. Aplinkiniai gyventojai užimti gesinimu gaisro, bet kad viskas isdžiuvę tai ugnies iki szio' neįstengė suvaldyti. ji isznaikiro labai daug medžių.

Auksas Illinojuj.

ROCK ISLAND, ILL. Netoli nuo czia, ant farmos Harveyo Sehvives, darbinink i, kasdami szulinį, gilumoj 15 pėdų prkasė sluogsnį minkszto akmens 18 colių storą, kuriame rado grude ius geltono metaliaus, kurį vietinis jubi erius pripažino už auksą. Prabas akmens atsiuntė ant isztirimo specijalistams į Rock Isl nd.

Draskantis žveris sudraske medeją.

METROPOLIS, ILL. Netoli Glendale ant jauno medėjo netikėtai užpuolė koks ten nežinomas žvėris ir jį sudraskė. Jo draugas iszgirdęs riksmą, atėjo į pagelbą, bet buvo jau per vėlu gelbėti, žvėris ėdė szmotus medėjo mėsos. Pamatęs kitą medėją, žvėris szoko ir ant to, bet pasisekė su peiliu įduiti ir sužeistas žvėris pasislėpė girios tankumynuose.

Žmogus su dviem szirdims.

PHILADELPHIA, PA. Gyvenantis czia, pn. 620 N. 6 str. Francis Gill turi dvi szirdis. Tą suse kė Dras Brady, pas kurį Gill atėjo jieszkoti pagelbos prie kokio ten susižeidimo.

Apdovanoti daktaru diplomais.

Isz priežasties apvaikszczio jimo 200 metinių sukaktuvių nuo uždėjimo, pirmutinis ir, galima sakyti, geriausias Amerikoj Yale universitetas apdovanojo diplomais garbės daktaro tulus Amerikos politikierius ir svetimus mokslinczius. Terp apdovanotų tokia garbe terp kitko yra: profesorius Peterburgo universiteto Martens ir garsus intrigų dirbėjas priesz sandraugą Schleyą admirolas Sampson. Ne didelė garbė ypacz svetimiems mokslincziams apturėti tokią jau garbę, kokią suteikta paprastam intrigantui. Sampsono apjuodintam Schleyui nė jokios dovanos ne pripažino.

Užtroszko nuo anglinio garo.

KEYSTON, S. D. "Holy Terror" kastynėse, netoli Keyston, užtroszko trys kalnakasiai nuo anglinių garų priėjusių į szaftą; du gi k ti, palikti drauge su užtroszkusiais, su dideliu vargu iszsigelbėjo.

Džiovininkams nori uždrausti bucziuotis.

MILWAUKEE, WIS. Czianykszte sveikatos užveizda pradėjo kovą su džiovininkais. Ji reikalauja, idant terp kitko butų uždrausta džiovininkui bucziuoti ką nors. Labai gerai; bet tąsyk prie kiekvieno džiovininko reikės pastatyti policistą daboti.

Lynczavimai.

BALLTON, LA. Negras Bili Noris, kuris buvo suimtas už užpuolimą ant baltveidės moteries su mieriu ją apiplėszti, likosi žmonių minių pririsztas prie medžio ir gyvas sudegintas.

Nelaimes ant geležinkeliu.

LARIMORE, N. D. Netoli nuo zia susimuszė tavorinis trukis su pasažieriniu. Prie to peczkurys Josselyn likosi ant vietos užmusztas, vagonų stabdėjui Whitakeriui nutraukė abidvi kojas, o maszinistui Dvanui vieną koją.

Netoli stacijos Exline, Iowoj, iszszoko isz relių pasažierinis Chicago Burlington geležinkelio trukis ir nusirito nuo augszto kelio pylimo. Prie to apie 10 žmonių likosi sunkiai sužeistų, o terp tų trys sužeisti, rodosi, mirtinai.

SPRINGFIELD, ILL. Ant Wabash geležinkelio expliodavo lokomotyvos kat[illegible] tavorinio trukio. Explioziios trys trukio tarnai likosi ant vietos užmuszti, o dvi ypatos pavojingai sužeistos.

MITON, MICH. Netoli nuo czia, ant Wabash geležinkelio, trukis užbėgo ant drezinos, ją sudaužė ir tris žmonis pagriebė ratai ir į szmotus sudraskė.

Gaisrai.

LAROR, ARK. 24 d. spalinio siautė czia didelis gaisras, kuris viduryj miesto isznaikino didesnę dalį pardavinyczių. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 200000 dol.

PHILADELPHIA, PA. Skurų iszdirbinycziose Roberto Foerdero, ant Frankfordo, užgimė gaisras, kurs padirbo blėdės ant 250 000 dol.

CLEVELAND, OH. sudegė czia dirbtuvės Washboard Co. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 75 000 dol.

PHILADELPHIA, PA. 25 d. spalinio užsidegė staliorįszkos dirbtuvės Hunto, Wilkinsono ir Co. ir ugnis teip greitai platinosi, kad užėmė trepus ir užkirto dirbusiems ant virszutinių lubu darbininkams iszsigelbėjimo kelią. Ugnyje pražuvo 19 darbininkų, o sužeistų ir sunkiai apdegintų nugabeno į ligonbuczius kelias deszimtis ypatų. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 500000 dol.

Expliozija.

WILKE BARRE, PA. Buteonvood kastynėse, Parrish Coal Co. atsitiko baisi expliozija, kurios penki darbininkai likosi užmuszti, o 9 sunkiai sužeisti. Nelaimė atsitiko per tai, kad vienas slovakas darbininkas atidengė savo liampą.

Baisus muszis terp negru ir baltveidžiu.

BOTON RANGE, LA. Louisianoj, mieste Washington Parish ir jo aplinkinėse užgimė maisztai ir baisi kova terp negrų ir baltveidžių. Susirėmimuose iki sziol isz abiejų pusių likosi jau 30 žmonių užmusztų; skaitlius sužeistų teiposgi ne mažas. Katra pusė tas musztynes pagimdė, tikrai nežinia. Be abejonės ant dabartinių rasiszkų maisztų susidėjo daug priežasczių. Daugelyj apskriczių pietiniuose sztetuose negrų yra daugiau negu baltveidžių, o paskutiniai negrus laiko tankiai už laukinius žvėris, griebiasi lynczo kiekvieno nužiurėto negro. Tas per ilgą laiką turėje pagimdyti terp negrų norą kerszto. Gubernatorius iszsiuntė kareivius į maisztų apimtą miestą.

Isz darbo lauko.

¶ SHIRE OAKS, PA. Užgimė czia darbininkų sztraikai.

¶ WHEELING, W. VA. American Tin plate Co. pastatys czia naujas dirbtuves.

¶ CHICAGO, ILL. Czianykszcziose butelių dirbtuvėse užgimė sztraikai.

¶ ALLEGHENY CITY, PA. Tarnaujanti ant czianykszczių telefonų pakėlė sztraiką.

¶ ALWOOD, IND. Mackbeth & Evanso stiklo dirbtuvėse 700 darbininkų pakėlė sztraiką.

¶ MARION, IND. Visose czianykszcziose stiklo dirbtuvėse prasidės darbai nuo 15 d. lapkriczio mėnesio.

¶ JOLIET, ILL. Illinois Steel Co. neužilgio pradės dirbti czianykszcziose Merchand Mill dirbtuvėse.

¶ BROWNSVILLE, PA. Likosi czia parengtos naujos stiklo dirbtuvės, kuriose gavo darbą 250 darbininkų.

¶ NEW CASTLE, PA. Pittsburgo kapitalistai rengia czia naują dirbtuvę, kurioje ras darbą 500 darbininkų.

¶ COREAPOLIS, PA. Lewis Foundry & Machine Co. rengiasi czia perkelti isz Pittsburgo savo dirbtuves.

¶ BOTTA, MONT. Vario kastynėse Anaconda, Boston ir Montana pasiliovė darbai ir per tai 8000 darbininkų ne teko darbo.

¶ WHEELING, W. VA. Everson Co. netoli szito miesto ketina pastatyti dideles plieno dirbtuves už 3 milijonus doliarų.

¶ CONNELLSVILLE, Pereitą sanvaitę szitose aplinkinėse degė 19663 kokso pecziai, prie visų dirbo po 5 ir ½ dienos.

¶ PHOENIVILLE, PA. Darbai czianykszcziose geležies ir plieno dirbtuvėse eina silpnai, yra czia daug darbininkų neturinczių darbo.

¶ RENO, NEV. Szitose aplinkinėse atidarė naujas geležinės rudos kastynes. Prie darbo priėmė 300 darbininkų, neužilgio gi ketina priimti dar 500.

¶ GREENWOOD CAL. Truksta czia darbininkų, todėl kas czia ne atkaktų, je gu tik nori dirbti, gali visada gaut darbą.

¶ BEAVER FALLS, PA. Roberts Mg. Co. parengė czia naują chemiszką dirbtuvę, kurioje nuo 15 d. lapkriczio pradės dirbti.

¶ SHARON, PA. Sharon Tin Plate Co. pradėjo dirbti South Sharon dirbtuvėse, kur prie darbo patilpo keli szimtai darbininkų.

¶ PITTSBURG, PA. Merginos dirbanczios Armstrongo kamsczių dirbtuvėse pakėlė sztraiką, kadangi joms numažino algas nuo $1.25 ant 75c. ant dienos. Dirbtuvėse American Window Glass kompanijos, dėl stokos darbininkų, ne galėjo pradėti darbo.

¶ SCRANTON, PA. Lackawanna & Wyoming Valley Rapid Transit Co. rengiasi dirbti naujus geležinkelius, kur galės gauti darbą keli szimtai darbininkų.

¶ LA SALLE, ILL. Darbai sziuom kartu eina czia labai gerai. Yra czia 4 kastynės ir visose dirba gerai. Ir isz kitur atkakę darbininkai greitai gauna darbą.

¶ WASHINGTON, WASH. Darbai eina czia labai gerai, bet ant vietos truksta darbininkų. Geras darbininkas, isz kur ne atkaktų, greitai czia gali gaut darbą.

¶ MAHAVE ARIZ. Darbai czianykszcziose aukso kastynėse eina labai gerai. Ir isz kitur atkakę darbininkai greitai gauna darbą. Tas czia vien ne dirba, kas dirbti ne nori.

¶ NESHAT, MONT. Czianykszcziose geležies kastynėse darbai eina gerai ir isz kitur atkakę, pripratę prie darbo rudos kastynėse, greitai gauna darbą.

¶ BAY CITY, MIS. Darbai czianykszcziose kastynėse eina labai gerai. Ir isz kitur atkakę darbininkai greitai gauna darbą. Kalnakasiai uždirba po 2–4 dol. ant dienos.

¶ LORAIN, OH. Laivų iszkrovėjai dokuose Steel Plant pakėlė sztraiką todėl, kad ant jų prižiurėtojo kompanija paskyrė darbininkų nekencziamą ypatą.

¶ NEW YORK. 200 darbininkų Fishero & Co. pianų dirbtuvių pakėlė sztraiką todėl, kad kompanija ne moka darbininkams po tiek, kaip moka kitos dirbtuvės, o reikalauja ilgesnio darbo.

¶ FALL RIVER, MAS. Pakėlė algas ant 5% darbininkams czianykszczių medvilnės verpinyczių ir Bordero geležies dirbtuvių. Darbininkai gaus padidintas algas nuo 4 d. lapkriczio mėnesio.

¶ ALTOONA, PA. Dirbtuvės Altoona Iron Co. likosi ant neaprubežiuoto laiko uždarytos ir per tai keli szimtai darbininkų ne teko darbo. Priežastis uždarymo dirbtuvių yra ta, kad dėl stokos karų, ne priveža į laiką tiek anglių, kiek reikia.

ISZ Lietuviszku dirvu.

Isz Orange, N.J.

13 d. spalinio, keli czianykszcziai lietuviai ir lenkai sutvėrė me lenkiszkai lietuviszką draugystę (grynai lietuviszkos sutverti ne galima, kadangi lietuvių czia yra labai mažai) po vardu Draugystė Adomo Mickeviicziaus. Mieris naujos draugystės yra: broliszka pagelba, platinimas apszvietimo (ar lenkiszko? Rd.) terp musų brolių, szelpti ne seniai isz tėvynės pribuvusius jeigu ne pinįgiszkai, tai gera roda. Ant 19 d. spalinio buvo suszauktas visuomeniszkas susirinkimas, ant kurio atėjo apie 50 ypatų. Paaiszkinus reikalą draugystės, isz syk prisiraszė 20 sanarių, kurie užsimokėjo po $1 įstojimo ir 25c. mėnesinės. Organizatoriais szios draugystės yra szios ypatos: Juozapas Vaszkau, Alek. Dzikowski, Al. Borowski, Mat. Jaroszewski ir Jonas Zoromski. Dabar į draugystę priguli jau 25 sanariai (kiek tame skaitliuje yra lietuvių? Rd.). Trukdymų prie sutvėrimo draugystės organizatoriai turėjo gana. Tulos moterėlės net postkartes su pakvietimais ant susirinkimo metė į peczių, kad vyrai jų ne galėtų perskaityti. Mat jos iszgirdusios apie vardą Adomo Mickeviicziaus, o jo nepažindamos, mislyjo, kad tai koks bedievis, kuris galėtų jų vyrus isz dorus kelio iszvesti. Turime vieną viltį, kad ne žiurint ant stabdymų, nauja draugystė sustiprės. Sustiprėjus draugystei, uždėsime knįgyną ir varysim apszvietimą.

Vienas isz organizatorių

Draugystės isz sanarių visokių tautysczių gali tvertiesi tik su materijaliszkais mieriais, tautiszkos gi draugystės gali tvertiesi tik isz sanarių vienos tautystės, kadangi kiekviena tauta turi savo atskirus tautiszkus reikalus ir jie tankiai prieszingi viens kitam. Maiszytose draugystėse silpnenė tautystė vis bus nukriausta tvirtesnės. Tą reikia pasakyti ir apie visas lenkiszkai lietuviszkas draugystes.

Red.

Isz Pittston, Pa.

Musų miestelyj yra moterų draugystė po vardu Sz. Cecilijos, kuri nuo neseniai pradėjo mokslą ir laikraszczius niekinti, net buvo duotas inezimas ant susirinkimo tos draugystės, kad skaitanczius "Lietuvą" ir "Vienybę" nelaikytų sanarės tos draugystės ant gyvenimo. Dabar jau gal paczios susipras, kad skaitymas ir mokslas yra reikalingas: jei sanarės draugystės skaitytų ir mylėtų skaitymą, tai ne reiktų vaikszczioti pas p. vaitą in corpore, kaip tai buvo 14 spalnio ir tai be jokio reikalo. Mat viena sanarė, ne skaitydama draugystės įstatų, neteisingai pareikalavo paszelpos, kitos gi, dėl kelių centų pradeda po sudus tąsytis, kas moterims ne labai pritinka. Juk szios aplinkinės vaitai turi gana darbo su vyrais, kartais teip paalstą, kad turi iszvažiuoti į kitus miestus ant pasilėjimo. Sztai Yunkerneu vaitos neturi nė 20 lietuviszkų szeimynų, o jis girasi, kad jeigu turėtų po 30 szeimynų lietuvių, lenkų ir slovakų, tai turėtų daugiau įėjimų negu Suvienytų Valstijų prezidentas. Geriaus, moterėlės, užsiraszykit po laikrasztį, nusipirkit po knįgą, arba prisotokit prie Tėvynės Mylėtojų Draugystės, susipažinkite su numylėtos tautos reikalais, kurios ėsate dukterimis, o ne su ponais vaitais.

Pittstonietis.

So. Bostono Mass.

Keliauninkai, pribuvę į So. Bostoną, nusistebi, pamatę lietuvius, besidarbuojanczius ant nuveikimo visokių tautiszkų ir draugijinių reikalų. Darbininkai kariauja priesz kapitalistus, reikalaudami didesnio užmokesnio ir trumpesnio darbo laiko. Pareitą sanvaitę buvo susztraikavę visi Bostono ir So. Bostono kriaucziai, bet sztraikai neilgai traukėsi, tik sanvaitę. Kapitalistai, matydami, kad darbininkai supranta savo reikalus, iszpildė visus reikalavimus: sutrumpino darbo laiką ir pakėlė užmokesnį. Pirma kriaucziai dirbdavo 10 valandų per dieną, o dabar jau dirba tik devynes ir gauna didesnį užmokesnį negu pirma. Rengiasi straikuot darbininkai maszinszapių, tik nežinia, kaip jiems pasiseks.

20 dieną spalinio buvo susirinkimas So. Bostono Lietuviszkos parapijos po vardu Sz. Petro. Žmonelių susirinko teip daug, kad ne visi sutilpo ant lietuviszkos salės, didesnė dalis ne tilpo dėl daugybės svieto.

Buvo kalbos apie reikalus musų parapijos, ir kaip nusikratyt arba pergalėt musų prieszus. Ant szio susirinkimo Draugystė Sz. Kazimiero isz So. Bostono, paaukavo 200 dol. ant [illegible] lango. Kolektoriai, kurie rinko aukas ant musų bažnyczios So. Bostone, Bostone, Cambridge, Lawrence, Pawereill, Neponset, Lyn ir kituose miesteliuose ir merginos, kurios rinko aukas ant papuoszimo bažnyczios, Andrijauckiutė sukolektavo 26.00 dol. ir 20 centų; isz viso ant szito parapijos susirinkimo bažnyczios fondas pasidaugino ant 958.00 dorelių ir 39 centų.

So. Bostono lietuviai darbuojasi ant kuo greicziausio pastatymo ir įrengimo bažnyczios, kiekvienas aukauja pinįgus, kiek katras iszgali. Pabaigę darbą su bažnyczia, pasistengsime iszleist knįgą su apraszymu istorijos tvėrimosi parapijos, kaip mus kun. Gricius su savo sandraugais vargino ir kokias kliutis darė; kun. G. labai ne norėjo, kad lietuviai statytų bažnyczią.

So. Bostono Lietuviszkos Sz. Petro parapijos Komitetas.

Isz Philadelphijos, Pa.

Kunįgas Kaulakis pralosze provą su parapijos Komitetu. Pareitą metą kunįgas, Kuczių dienoj, norėjo su varantu p[illegible]pijos komitetą, bet konstabelis atsisakė vesti komiteto sanarius. Ant rytojaus liepė ateiti į magistratą. Magistratas pastatė po kaucija po 300 dol. 6 vyrus: kolektorius Aleksandrą Jocį ir Joną Kertkauską; parapijos komiteto sanarius: Teofilių Dudą, Joną Gudiszkį, Alek. Spierą, Boleslovą Vimeckį užtai, kad jie stojo už kolektorius.

9 d. spalinio szių metų buvo prova. Kunįgo advokatas gana stengėsi apkaltinti, stengėsi įkalbėti, jog kolektoriai pavogė parapijos pinįgus ir gadino bažnyczioj. Apskųstų advokatas iszaiszkino visą istoriją uždėjimo parapijos ir jog pati parapija nuo savo uždėjimo paskyrė minėtus kolektorius rinkti pinįgus bažnyczioj. Jie teip ir darė, kaip dauguma parapijonų reikalavo. Sudžia ir pripažino, kad parapija turi teisą savo balsais rinkti kolektorius, kurie kolektuodami, pildo tik savo pareigas. Nupeikė skundėjus, kad jie, neturėdami tiesos, iszsyk kreipės į augszcziausią sudą; pripažino apskųstus už teisius. Prisaikintų 12 sudžių sutiko su iszvadžiojimais augszcziausio sudžios ir kunįgo apskųsti parapijos komiteto sanariai likosi iszteisinti. Susirinkę sude ne tik lietuviszki parapijonai iszjuokė skundėją ir jis, ausis suglaudęs, su gėda kiutyti turėjo laukan. Žmonės, iszteisinti parapijos komiteto sanariai turės nuo kunįgo atjieszkoti kasztus nereikalingos provos.

6 d. spalinio kun. Kaulakis su policijos pagelba stengėsi ne'eisti į bažnyczią parapijos komiteto ir kitų jam nepatinkanczių parapijonų. Užtai parapijonai, net moterys ir merginos, buvo besitarianczios ant ateinanczios nedėlios iszvyti kunįgą isz bažnyczios. Pajutęs apie tai kun. Kaulakis, pagarsino angliszkuose laikraszcziuose, jog 13 d. spalinio laikys paskutines miszias. Komitetas, dažinojęs apie paskutines miszias nekencziamo visų kunįgo, praszė nėjokio sumiszimo ne kelti, nusiuntė delegatą ant moterų susirinkimo, praneszė joms kad Kaulakis laikys paskutines miszias, todėl kad nė jokioms neprilankioms demonstracijoms ne sunkintų pasitraukimą kunįgui, ant ko moterys ir merginos noriai sutiko, kudangi jos ir teip ne mislyjo kokią nors nedaleistą maiszatį kelti.

13 d. spalinio kun. Kaulakis per pamokslą atsakė nuo parapijos ir apreiszkė, jog eisęs ant Richmondo arganizuoti kitą parapiją (laimingos kelionės! Philadelphijos lietuviai ne verks, visi džiaugiasi, kad sykį iszliuosavo parapiją nuo nesutikimus keliauncziо virszininko). Apart to apreiszkė, jog dovanoja visiems kaltes(pats budamas kaltu, tegul sau jas atleidžia), bet ir tas dovanojimas buvo ypatiszkas, tikrai Kaulakiszkas. Kaip tik iszėjo parapijos kolektoriai kolektuoti, tai kunįgas tuojaus nuo altoriaus pasiuntė į zakristiją tarnaujantį prie miszių vaiką paliepti esantiems policijantams suaresztuoti kolektorius, bet policijantai ne klausė; paskui nusiuntė tą patį vaiką prie didžiųjų durų, kur stovėjo 8 policistai, bet tie dažinoję, kad kalektoriai yra parapijos paskirti, atsisakė paskutiniam kunįgo kerszto patarnauti. Czia keli kunįgo tarnai pradėjo riksmą kelti, bet policistai, pagazdinę juos aresztavimu, nuramino gražiai. Parapijos kalektoriai surinko $18 ir 88c. ir tie pinigai jau ne pateko ant kelio pasitraukiancziam kunįgui.

Parapija laikosi vienybėj ir pertai yra viltis, kad kaip pasisekė iszliuosuoti parapiją nuo nekencziamo kunįgo, teip ir pasiseks apginti ir nuo užsimanymo archivyskupo, kad ji butų užraszyta ant jo vardo. Rods „Tėvynė" stengiasi pertikrinti savo skaitytojus, kad reikia bažnyczias ant vyskupų užraszyti, bet iszvadžiojimai jos ne gali mus pertikrinti, kadangi jie ne sutinka su teisybe. „Tevyne" tvirtina, kad vyskupai ne gali užraszytų ant jų vardo bažnyczių skandinti į skolas, tuom tarpu veik visos lietuviszkos ir lenkiszkos bažnyczios, kurios tik ant vyskupų užraszytos, skolose paskandytos ir apie tai parapijonai ne žino, ne žino, nė kiek yra skolos, nė kiek pinįgų kasoj (pas vokieczius arba prancuzus yra kitaip, kadangi tie, kaipo apszviestesni, neduoda įstatų laužyti, ne duoda kunįgams savę ant juoko laikyti). Antai Saurusaitis juk reikalaujantiems rokundų parapijonams atsakė, kad iszsirokavimas uždraustas vyskupo ir jis galys rokundas tik vyskupui iszduoti.

Pasirodo, kad, nors pagal įstatus vyskupams ir kunigams nevalia bažnyczių, užraszytų ant vyskupo vardo skandinti skolose, bet faktiszkai jie jas skandina be parapijonų žinios. Kad tokiose bažnycziose parapijonai ne stabdytų kunįgo savvalios, draudžia net parapijų mitingus, ant fornos patys iszsirenka, tankiausiai nemokanczius raszyti trustisus ir daro, ką tik nori. Tą turbut gerai žino ir apginėjas užraszymo bažnyczių ant vyskupų vardo, paraszęs savo straipsnį „Tevynėj", o vienok muilina žmonėms akis. Ginki-ne mes patys už musų pinįgus statytas bažnyczias, kad jų svetimtaucziai nuo mus ne paveržtų; musų kunįgai, kaip aiszkiai matome, kovoje už musų brangią savastį mums ne padės.

Turbut neužilgio bus perkratinėjama prova ir už padirbimą paraszo p. Astramsko. Gal ir tas padaryta ant didesnės Dievo garbės? Ypatiszkai, ne visiems suprantama tokia Dievo garbė, kur ant paėmimo svetimos savasties reikia griebtiesi net tokių darbų, į kuriuos turi įsikiszti svietiszkos valdžios.

Aleksandra Jocis.

Isz Worcester, Mass.

Lietuvių skaitlius czia pasididino. Kunįgas skubina statyt antrą klebonįją, nes senoji esanti per maža; rengia ir antrą bažnyczią, tik nežinia, kada ją pradės statyti; girdim, jog busianti murinė. Kolektos ant bažnyczios pradėjo rinkti nuo pereito pavasario. Ten kur kunįgas pirkosi sau namą, koks airiszis pradėjo kasti pamatus, kunįgas, tą pamatęs, užszaukė bažnyczioj, kad bažnyczios pamatus pradėjo kast, todėl pradėsęs kolektuot ant naujos bažnyczios. Į trumpą laiką vienog ant iszkasto neva bažnyczіai pamato pasirodė airiszio naujas namas. Tąsyk kunigėlis žadėjo pamokinti airiapalaikį, kad jis ant bažnyczios pliacziaus sau namą pasistatė, bet namas, kaip stovėjo, teip ir tebestovi, turbut kunigėlis ne turėjo už ką mokinti sunų "Žalio Erino."

Pareitos nedėlios dieną parapijonai isz kunigo pamokslo turėjo gardžių juokų, net kantriausi dievocziai turėjo nusiszypsoti, kadangi ir tie suprato pamokslininko mierius. Girdi, mieli parapijonai, dabar pas manę galima gaut paszventintų maldaknįgių. Kas turi savo szirdyje Dievą, tas privalo pirkt paszventintas knįgas (bažnyczia mat pavirto į kunįgo prekystos reklamos vietą), girdi, pedliorių knįgos netik kad nepaszventintos, bet ir be cenzuros, tik ne pasakė be kokios (kunigo turbut nuo paties Szvento Tėvo atsiųstos? Gaila vien, kad popiežius lietuviszkų knįgų ne turi). Ir žodžių, girdi, pedliorių knįgose yra prieszingų musų szventam tikėjimui, bet nepasakė koki ir kur tie prakeikti "prieszingi tikėjimai žodžiai, ne pasakė teiposgi isz kokio szaltinio pats turi knįgas. Turbut gėdyjosi tą žmonėms apreikszti. Iszpasakojęs apie prieszingas szventam tikėjimui ne kunįgų pardavinėjamas maldaknįges ir prisakęs geidžiantiems dvasios iszganymo neatbutinai nusipirkti nuo jo maldaknįges, nepamirszo pridurti, kad jo paszventintos maldaknįges esanczios brangesnės už prastas (tas juk suprantama) bet nedaug, tik 30 c., taigi tos paczios, kurios pas pedliorius ir redakcijose kasztuoja po 50c., pas kunįgą gatavai paszventintos po 80c. Na, argi ne geras biznis? Už 30c. virszaus mokėdamas už maldaknįgę, gali turėti szventas ir apturėti duszios iszganymą, be tokių knįgų ir teisingiausias žmogus, turbut, turės degti pragaro ugnyje. Teip savo tavoro ne drysta girti dar nė žydai. Iszmoks gal jie nuo musų godžių ir pavydžių duszių ganytojų. Dar pabaigoj pridurė, jog ir "Žvaigždės" redakcija laiko paszventintas knigas (turbut tai vienos kompanijos biznis!); daugiau, girdi, vededanczių į iszganymą maldaknįgių Amerikoj niekas neturi ir negali turėt (turi jas Tilžės vokiecziai protestonai.) Tuli žmonelės klausė rodos, ką turi daryt su savo senoms knigoms ir ar jos yra geros, ar ir tos iszėjo isz mados? Girdi, visas, kokias turit, sudėkit į peczių, o nusipirkit pas manę su musų cenzura, kitaip Dievas jusų maldų neužraszys į savo knįgas. Ir tokių mat mokslų galima iszgirsti kaip kada bažnycziose, ir į jas veržiasi amerikoniszkas humbugas ir begėdiszka rekliama.

Parapijonas.

Tėvynė pagelbos szaukiasi!

„Visi už vieną, viens už visus". — „Szviesa, vienybė — musų galybe".—

Isz visų Lietuvos krasztų ateina žinios apie baisingą persekiojimą lietuvių už skaitymą lietuviszkų rasztų. Dar neužgijo musų szirdies žaizdos, kurias padarė maskol'szka valdžia persekiodama lietuvius 1897 m., da neapdžiuvo aszaros motinų, iszlydėjusių sunus ant „poselenijos", sztai vėl užėjo nauja audra, sztai vėl musų brangi Tėvynė pasijuto naguose užpuolikų — teriotojų.

Gaujos ginkluotų valdžios tarnų laksto po Lietuvą, užpuola ant žmonių, nuveja juos nuo darbo, lenda į triobas, griodžia po kampus, iszvarto daigtus, iszdrasko grindis, iszknisa žemę, atima laiszkus, reikalingas popieras, pamokslus apie ukę, dvasiszkas ir kitokias knygas.

Tankiai daro tai vieni policijos tarnai, be liudininkų, be persergėjimo ir dagi be namų valdytojo; iszlaužia duris, atplėszia skrynias, apkrausto kiszenius, atima pinigus, apvagia.... Kiti isz caro tarnų jau daėjo iki tokio begėdiszkumo, kad pakisza žmonėms uždraustus rasztus, arba pirma juos nusiunczia, o paskui užpuola ant tų žmonių, kaipo valdžios prieszininkų, — maisztininkų, juos apiplėszia ir paleidžia (gr. „Uk." N. 2.). Niekur lietuvis netur vietos, nė ramios valandos: nė dieną, nė naktį, nė ant lauko, nė po sziaudiniu stogu, nė mieste, nė kaime, nė dagi paczioj Siberijoj. Neapsergėtas yra nė jo turtas, nė jis pats nuo pražuvimo.

Kalėjimai pilni nekaltų lietuvių ne tik paczioj Lietuvoj, bet ir už Lietuvos rubežių. Tie kalėjimai, ką yra paskirti apkalimui galvažudžių, vagių ir kitų piktadėjų, pavirto dabar į kalėjimus suvis ne'kaltų žmonių. Gabena į kalėjimą kunįgus ir kitus apszviestus vyrus, ką žmones ant gero kelio veda, knygneszius ir szkaplerninkus, ką parupina žmonėms maldų knygas ir kitokius szventintus daigtus; ukininkus ir kitus prastus žmones, ka trokszta apsiszviesti ir pasimokinti, kaip reik gyventi, kad isz bėdų iszbristi ir mokesczius iszmokėti, — atskiria vaikus nuo tėvų, tėvus nuo vaikų, vyrus nuo paczių, atima szeimynoms duoną, suardo turtą, ubagais daro.

Bet kraugerių gaujoms nė to da nepakanka. Su didžiausiu įnirtimu valdžia kankina tuos, ką myli savo Tėvynę ir skaito lietuviszkus rasztus: laiko anuos ankszto e, nesveikose landynėse, duoda netikusį valgį, badu marina, suardo sveikatą, įvaro paliegį, jaunus senais daro — ir tai vis už tai, kad jie tyli, neiszduoda savo brolių, neiszsižada savo Tėvynės, savo tėvų, jų brangios žemės, jų tikėjimo ir kalbos....

Tuom tarpu kada Lietuvos žmonės kenczia ir dejuoja, kada jie lieja aszaras, valdžios tarnai juokiasi ir džiaugiasi: jiems atsivėrė nauji szaltiniai pelno ir atsirado gera proga įgyti augsztesnius „czin'us". Prokurorai ir vyresniejie žandarai už savo lakstymą po Lietuvą gauna didelius „progonus", o žemesniejie policijantai gali vogti ir plėszti žmones drasiau, ne kaip pirma. Kad lengviau galina butų prisilupti nuo žmonių pinigų, reikia mat pirma apszaukti juos „maisztininkais", „buntauninkais", „socialistais", „litvomanais" ir kitokiais bauginancziais valdžią vardais, reikia įgąsdinti valdžią, buk lietuviai nori nuverst carą nuo sosto, įvest naują rėdą ir tt., žodžiu sakant, reikia teip padaryti, kad augsztesnėji valdžia žiurėtų ant jų, kaip ant apginėjų Maskolijos sosto nuo „baisiųjų" lietuvių ir kad duotų jiems pilną valią elgtis su lietuviais teip, kaip jiems patinka.

Augsztesnėji valdžia bijo „maiszto" ir, žinoma, paveda visą szalį ant jų valios. Dėlei to siutimas, savvalė, bjaurumas policijos neturi nėjokių rubežių. Visi mes, visas musų turtas yra ant malonės arba nemalonės policijantų.

Turtas lietuvių, kruvinu prakaitu įgytas, slyste slysta isz jų rankų, ir jau daėjo ikį to, kad valdžios tarnai veržte veržia paskutinį kąsnį isz burnos. Bet besocziai valdžiai ir tų skriaudų nepakanka: ji rengiasi visai atimti lietuviams žemę isz po kojų ir, kaip raszo „Varpas" 1900 m. N. 6., ant pirkimo žemės vienoj Kauno gub. jau paskirta 8 milijonai rublių. Mat kam reikalingas yra varginimas ir skriaudimas lietuvių! Įbridus jiems į skolas ir negalint jų iszmokėti, lengva bus valdžiai atimti nuo žmonių žemę, juo kad katalikams jau nuo seniai yra uždrausta žemę pirkti.

Lietuviams bežiopsant, nieko nežinant ir nieko nesirupinant apie savo reikalus, gal daeit iki to, kad žemė musų isz palengvo pereis į maskolių rankas, ir ant jos, vietoj lietuvių, atsiras kacapai, vietoj katalikų — pravoslavai, vietoj kunigų — popai, vietoj bažnyczių — cerkvės, o mums, netekusiems žemės, teks arba kraustytis isz savo szalies kitur, arba bernauti atsivilkusiems ir musų turtą užgrėbusiems kacapams, arba ant galo reiks ubagauti ir pas kacapus duonos praszyti....

Kada valdžia teip begėdiszkai su mumis elgiasi ir atvirai stumia szalį į prapultį, kada daugybė Tėvynės apgynėjų patenka į valdžios nagus, daugumas musų brolių da nežino ir nesupranta, kas pas mus darosi. Tėvynė tamsybėje ir varguose skęsta, žmonės aszarose pludo — jie visai nejauczia jų vargų; žmonės nori apsigint nuo plėszikų ir skriaudikų, szaukiasi pagelbos — jie negirdi: apgynėjai Tėvynės žuva — jie tyli, kaip žemė, ir tarytum pagiria valdžios darbus. Tai matydami valdžios tarnai gali manyti, kad jie gerai daro, kad jie gina žmonės nuo „maisztininkų" arba „bedievių", kad žmonės už tai turi buti jiems dagi dėkingi už jų „apieką".... Ir su ramia sąžine jie gaudo į savo kilpas, ką tik nori ir kada nori, prisipila sau kiszenius pinigų, netenka, vėl eina ant medžioklės. Policijos tarnai jauczia savę kaipo piemens, kuriems pavesta yra ganyt gana didelė kaiminė baisių sutvėrimų, neturinczių nė balso, nė supratimo kalink savo reikalų. Vienintelis jų rupestis, tai yra atskirti isz kaiminės tuos sutvėrimus, ką prieszinasi piemenų valiai, ir įkalbėti žmonėms, kad t i „prieszginiai" ėsą kaltininkais visokių kaiminės nelaimių....

Laikas, vyrai, susiprasti, apsidairyti aplink savę ir tėmytis, kas pas mus dedas. Negana yra žynoti tik tai, kas atsitinka su mumis pacziais ir po musų akių, bet reikia teipgi žinoti, kas atsitinka su kitais musų broliais, kas dedas musų apygardoj ir visam musų kraszte. Laiks atsiminti netik apie savę, bet ir apie kitus savo gimines, savo szalį, savo žemę, laiks susiprasti, kad tos nelaimės, kurias kenczia musų broliai, neužilgo gal pulti ant musų paczių galvos, ant galvos musų vaikų ir vaikų-vaikų.

Tėvynė szaukiasi pagelbos visų, bet ne visi gali Tėvynei tarnauti. „Daug yra paszauktųjų, bet mažai iszrinktųjų". Tėvynė reikalauja pagelbos tokių vyrų, ką supranta Tėvynės reikalus, ką supranta, kas jiems prigul, kokios jų tiesos, ką jauczia save žmonėmis ir nori gyventi kaipo žmonės, o ne kaipo gyvulių kaiminė.

Kad įgyti garbingą vardą Tėvynės apgynėjų, mes turime gyventi kitaip, ne kaip iksziol gyvenome:

1. Skaitykime lietuviszkus rasztus, ir platinkime juos po žmonės, nės jie mus nuo pikto gina ir atidengia žabangas piktų žmonių.

2. Szelpkime, kiek galėdami, iszleidimą lietuviszkų rasztų ir gelbėkime įpuolusius į nelaimę savo brolius, kurie už Tėvynę, už mus visus, kenczia.

3. Neiszduokime policijai lietuviszkų rasztų ir neduokime suimti nekaltų savo brolių. Drasiai ginkime savo turtą ir viską, kas mums reikalinga ir kas mums po teisybei priguli. Stokime kiekvienas už visus, visi už vieną!

4. Skriaudų savo nedovanokime ir skriaudikų darbus vienokiu saiku saiknokime. Lai musų skriaudos neeina jiems nė „ant naudos", nė „į sveikatą", lai jų gyvenimas buna kartus musų tarpe, ir jeigu jie ne nori elgtis su mumis žmoniszkai, tai lai sau kraustosi ten, isz kur atėję.

5. Asztriai bauskime judoszius, iszdavėjus savo brolių, pardavėjus Tėvynės, iszvykime juos isz savo tarpo, lai jie sau kraustosi į Maskoliją, pristoja prie policijos, lai sau priima pravoslaviją, jeigu jie to teip trokszta.

Eidami keliais szviesos ir vienybės, neužilgo iszsklaidysime ukus ir tamsybę, kuri apsiauczia visą musų szalį ir paslepia nuo žmonių akių tuos panczius, kurie yra uždėti ant jų paczių rankų ir kojų.

Pasirodžius szviesai, matyt bus darbai piktų žmonių, atsidarys akys nuskriaustųjų, pamatys jie savo nužeminimą ir skriaudas, sutrupįs pinczius nelaisvės ir prispaudimo, ir pulkais eis jieszkot savo teisybės.

Vieton užpulti ant žydų, užpuls jie ant tikrųjų savo kaltininkų, kurie Lietuvą tamsybėje skandina ir paveda ją [illegible] skriaus i apszviestesniemsiems ir apsukresniemsiems; vieton vaidytis ir kersztauti tarpe savęs, vieton skaldyti vieni kitiems galvas, jie skaldys galvas tiems, ką ant jų su ginklais užpuolą ir atvirai juos apiplėszia.

Artinasi jau žmonių sudas!... Skriaudos atpildos laukia!..

Nauji rasztai.

Negirtauk! Iszguldymas apie piktus vaisius girtuoklystes. Iszleista per blaivystes draugus. Bitenai 1901m. Spauda M. Jankaus, 15 pusl. mažo formato.

Yra tai nauja knygutė, kurioje iszaiszkintos blėdys, žinoma svarbiausios, kokias žmonėms atgabena gėrymas per virsz svaiginanczių gėrymų. Naujo, nežinomo joje nieko nėra, bet kad daugelis lietuviszkų skaitytojų ir to nežino, kad girtuoklavimai nenaudingi žmogui, tai tegul jie perskaito angszcziau paminėtą knygutę. Spaudinta ji vokiszkoms raidėms.

Lietuviszkos Dainos. Broliams žemaicziams pavestos per Mikuti. Bitenai. 1901. Spauda Jankaus. 16 pusl. mažo formato.

Telpa czia isz viso 10 dainų. Jos, rodosi, visos buvo jau spaudintos po visokius laikraszczius. Yra czia lygiai žmonių dainos, kaip ir paskutiniuose laikuose jų dainių paraszytos. Dainos sudėtos ir surinktos be jokio jų paskirstymo teip, kad sudėtojas ne reikalavo daug darbo prie to pridėti.

Evangeliszkos Kalendros Metui 1902. Broliams lietuviams ant naudos iszleistos per Martyną Janku. Bitenuose. 64 puslap.

Apart kalendoriszkos dalies, surasz jomarkų Prusų Lietuvoj ir Maskoliszkos Lietuvos pirubežiniuose miestuose, telpa szitame kalendoriuj: Giminės Europos valdonų, eilės Naujiems Metams, Konradinas paskutinis isz Hohenstaufų, Salzburgeriai Lietuvoje, Ysz pagyvenimo biczių. Karo ir pakajaus bugnos, Ysz kur atsiranda laukinės žolės? Naudingi pamokinimai. Lietuviszki parlamento pasiuntiniai: Smalakis ir Maczul's. Užbaigia pasakitė p. a. Nevelntinas atsitikimas.

Kalendorius spaudintas vokiszkoms raidėms.

Amžiaus galas Ponsko Piloto, kuris buvo sudžia Jezaus Kristaus. Antras spaudimas. Bitenai. 1901m. Spauda ir kasztai M. Jankaus.

Isz visur.

‖ Garsus maskoliszkas rasztininkas, grafas Tolstoi, gyvenantis dabar ant Krimo, vėl pavojingai apsirgo.

‖ Mieste Dancige, ant Szventos Barboros kapinių, Rents perszovė savo sužieduotinę, jos moczeką ir paskui pats nusiszovė.

‖ Brussoj, Turkijoj, netikėtai užgimė tvanai, kuriuose prigėrė 80 žmonių, 776 namai likosi vandens sugriauti.

‖ Mieste Swatow, Chinuose, pakorė 140 chiniszkų pasikėlėlių, kurie neseniai iszplėszė aplinkines krikszczioniszkas misijas.

‖ Hamburgo garlaivys Ilmeter, plaukdamas į Kopenhagą, susidaužė ir paskendo. Prie to prigėrė kapitonas ir keturi jurininkai.

‖ Mieste Lingitimzzeta, ant salos Korsikos, laike paskutinių rinkimų 3 ypatos likosi nudurtos, o 6 sunkiai sužeistos.

‖ Laikraszcziai pranesza, jog popiežiaus sveikata vėl susilpnėjo ir kad daktaras Laponi ligą laiko už persiszaldymą ir liepė popiežiui gulti į lovą.

‖ Chinų provincijose Au Hui ir Kingt Su gyventojus atlankė badas. 900000 žmonių ne turi duonos kasmio; jeigu nieks nesuteiks pagelbos, jie iszmirs nuo bado.

‖ Tuli Varszavos pedagogai ir didžturcziai rengiasi parengti privatiszką filologiszką gimnaziją su lotyniszka ir grekiszka kalboms, tokią, kokios priesz paskutinę reformą buvo visoj Maskolijoj gimnazijos.

‖ Ant Kaukazo, pietinėj Maskolijoj, ginkluoti plėszikai sulaikė, netoli Batumo, pasažierinį geležinkelio trukį, tris trukio tarnus nuszovė ir atėmė nuo važiuojanczių pasažierių pinigus ir visus brangesnius daigtus.

‖ Lvovo laikrasztis "Polskie Slovo" pranesza, jog isz 114 darbininkų, suaresztuotų už maisztus 2 d. gegužio Peterburge: 14 vyrų likosi suszaudytų, 23 nuspręsti ant viso amžiaus į Siberiją, 66 ant iszvijimo į Siberiją ant laiko nuo 2–10 metų, o 11 ant kalėjimo Peterburge.

‖ Daugelis prancuzų katalikų dabar pameta katalikystę ir priima protestoniszką tikėjimą. Neseniai katalikiszkas kunigas Bourvier teiposgi perėjo į protestoniszką tikėjimą ir jis tvirtina, jog 500 Prancuzijoj katalikiszkų kunigų nori pereiti į protestoniszką tikėjimą.

‖ Maskvos universitete, kurį labiausiai lanko lietuviai, kadangi prie jo yra stipendijos specijaliszkai lietuviams studentams, ant szių metų yra studentų: ant tiesų 1593, ant gamtos mokslų fakulteto 701, ant matematikos 595, ant kalbų fakulteto 405, ant 1 kurso medicinos 264.

‖ Persijos sostapilėj Teherane susekė sukalbį ant gyvasties szacho (Persijos valdono). Vadovais sukalbio buvo du szacho broliai. Prie sukalbio prigulėjo net visa dvasiszkija ir szacho numylėtinė, už ką jai nukirto galvą. Likosi nužudytų daug sukalbininkų, kitus gi ant viso amžiaus pasodino į kalinį.

‖ Europoj visi krasztai bijosi, kad iszvyti isz Prancuzijos zokoninkai pas juos ne persikeltų. Net Austrijos parlamente buvo pakeltas klausymas zokoninkų; daugelis parlamento pasiuntinių reikalauja, kad ne tik Austrija uždarytų savo rubežius prancuziszkiems zokoninkams, bet kad sektų Prancuzijos paveikslą ir paimtų į geresnę kontrolę Austrijoj esanczius zokonus, ypacz gi jezuitus.

‖ Pagal maskoliszko rando surinktas statistiszkas žinias, pereituose 1900m. ant viso Maskolijos ploto gyveno 11691100 katalikų, taigi mažiau negu deszimta dalis gyventojų; tame skaitliuje buvo 9300000 lenkų. Apart to buvo dar Lenkijoj 200000 unijotų ne norinczių buti stacziatikiais. Ant užlaikymo kunigų ant to didelio katalikų skaitliaus, užgrėbęs nekrutauczius katalikiszkos dvasiszkijos turtus, maskoliskas iždas paskyrė 1900 m. tik 1600000 rubl.

‖ Pereituose metuose ant viso žemės pavirsziaus aukso iszkasė už $257514700, taigi ant $49070300 mažiau negu užpereituose metuose. Pasimažinimą tą pagimdė karė pietinėj Afrikoj, kuri priesz karę kaslink aukso produkcijos užimė pirmutinę vietą, o pernai iszprodukavo aukso tik už $9671700. Pereituose metuose daugiausiai aukso iszprodukavo Suvienytos Valstijos Sziaurinės Amerikos, nes už $79171000, Australija už $74260000, Maskolija už $2014500. Sidabro produkcijoj teiposgi Suvienytos Valstijos užima pirmą vietą: pereituose metuose czia iszkasė sidabro už $35841100, Meksike už $35611400.

‖ Rusiniszkas rasztininkas Ivan Franko, vokiszkame laikrasztyj "Die Zeit", apraszo paskutinius rinkimus Galicijoj, isz ko matyt, kaip besisavinanti sau vadovystę terp slavų lenkai teisingai elgiasi su ne lenkiszkais gaivalais Galicijoj, kur valdžia yra lenkų rankose. 60 rinkėjų Zloczeva apskriczio atkako į Lvovą ir valdžioms atidavė atgal savo mandatus ne norėdami balsuoti. Mat paviecziо virszininkas prisakė visiems rinkėjams balsuoti už lenką Jaworskį, kas gi to nedarysęs, busęs nuplaktas su ryksztėms kaip baudžiavos laikuose. Rusinai, nenorėdami balsuoti už Jaworskį ir nenorėdami gauti rykszczių, sugrąžino mandatus ir atsisakė nuo balsavimo prie rinkimų.

Reikalingas geras zeceris prie "Lietuvos" spaustuves. Mokestis 25c. nuo 1000m. Teipgi reikalingas vaikas, nesenesnis 15 metu, mokantis gerai lietuviszkai raszyti ir skaityti, mokintis zecerystes.

Vietines Zinios.

— Namuose po nr. 6231 Hermitage av. gyvenime savo vuoszvės, James Kenedy perszovė savo paczią, o paskui ir sau szovė į galvą ir, žinoma, atliko ant vietos.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj pasimirė 442 žmonės, kuriame tai skaitliuje buvo 384 vyriszkiai ir 178 moterys. Per tą paczią sanvaitę užgimė vaikų 290 vyriszkos lyties ir 250 mergaiczių.

— Ant kertės Webster ir Hoyne ave. lenkai pasistatė sau naują bažnyczią Szventos Jadvygos. Paszventinimas naujos bažnyczios atsibuvo pereitos nedėlios dieną. Paszventinimo ceremonijas atliko vyskupas Muldoon.

— Lenkė Dombrovska apskundė į sudą savo numylėtinį už pabucziavimą. Kadangi sude pasirodė, kad ji ne tik sutiko ant pabucziavimo, bet dar numylėtinį užsiprasz ė į savo namus, sudžia jos skundą atmetė, o numylėtinis vieszai pasakė, kad dabar jis jos nė už 1000 dol. ne bucziuotų. Ne daug mat skundėja pelnė.

— Chicagos universitetas, ant praplatinimo augsztesnių mokslų, parengs szią žiemą moksliszkus skaitymus visokiose miesto dalyse. Skaitymai toki bus parengti: sziaurinėj, pietinėj ir vakarinėj miesto dalyse. Kas tik panorės, galės užsiraszyti ant lekcijų, bilietas ant 2 ypatų kasztuos tik 10 dol. ant metų. Sziaurinėj miesto dalyj skaitymai bus parengti New England bažnyczioj; pietinėj miesto dalyj— South Congregational bažnyczioj; vakarinėj miesto dalyj— Lewis Institute.

Iszvyniojimas amerikoniszkos vėlavos Draugystės Teisybės Mylėtojų

Draugystė Teisybės Mylėtojų turėjo savo balių ir drauge iszvyniojimą vėlavos. Į svetainę Freiheit, ant S. Halsted ul., prisirinko diktai sveczių. Užėmus vietus svecziams, prasidėjo kalbos. Pirmiausiai prakalbėjo prezidentas draugystės, Antanas Kriszcziunas, paaiszkindamas, jog apvaikszcziojimas yra tautiszkas lietuviszkas, o ne bažnytinis arba politiszkas. Advokatas Bratchulis kalbėjo apie liuosybę žmonijos, aiszkino ženklinimą vėlavos ne tik lietuviszkos, bet ir kitų tautų; gyvenimą ir nuopelnus musų didvyrių; iszrodė, kiek Lietuva turėjo nukęsti nuo lenkų ir kitų lietuvių prieszų. Eugenija Chmieliauckutė angliszkai dekliamavo „Apie dvasią ir Dievą mylintį ukininką". Choras Dro V. Kudirkos giesmininkų padainavo lietuviszkai „Auszta Auszrelė." P. A. Olszevskis „Lietuvos" iszleistojas, pasakojo apie pasikėlimą kitų tautų; apie reikalą mokslo, lietuviszkų mokyklų, ligonbuczių ir tt.; aiszkino, jog mes turime vien bažnyczias skolosi paskendusias ir tų paczių ne galime už musų savastį vadinti, kadangi jos užraszytos ant svetimtauczių vyskupų. Dro Kudirkos choras, prie akompanijamento piano, padainavo angliszką dainą ant kiturių balsų. Dras Bacevicze kalbėjo apie gabumą lietuvių, aiszkino, kad jiems reikia apszvietimo, mokslo ir vienybės, Jadvyga Kanapeckaitė dekliamavo "Atsisveikinimą Orleano Mergelės," vokiszko poeto Szilerio, iszverstą į lietuviszką Dro V. Kudirkos. Už gražų dekliamavimą susirinkę ant apvaikszcziojimo padėkavojo gausiais rankų plojimais.

Po prakalbų prasidėjo balius.

Draugystė dėkavoja visiems buvusiems ant apvaikszcziojimo ir ant baliaus už atsilankymą ir gražų užsilaikymą.

D-tė Teisybės Mylėtojų.

Redakcijos atsakymai

P. NAUJOKUI. Apie kunigą McGrady buvo „Lietuvoj" paminėta. Jo laiszke nieko naujo ir ypatiszkai svarbaus nėra, todėl ne paranku mums jį talpinti, nes tai butų tik paantrinimas to, kas pirma buvo patalpinta.

P. SULCZIUI PETRAUSKUI. Tokios maszinos nėra ir, turbut, nieks ir ne iszras. Nėra tokios pajiegos, kuri be atnaujinimo galėtų amžinai darbuotis. Jeigu viena pajiega, paveikslan, varo maszinę, tai kita jos darbą stabdo; jeigu nebutų stabdanczios pajiegos, tai kiekviena varanti galėtų amžinai dirbti. Prie tokių stabdanczių pajiegų pirmiausiai priguli trinimasi eszių. Modelis reikalingas pacziam iszradėjui ant iszbandymo savo prietaisos, patentų biurui gali užtekti pliano ir gero apraszymo, ten supras, ar ant tokių pamatų padirbta prietaisa galės, ar ne galės darbuotiesi, kadangi patentų biure yra specijalistai.

. Laikraszcziai pranesza, buk profesorius Britts isz Richland Center, Wis, padirbo maszinę, kuri gali lygiai sulaikyti, kaip ir padaryti didžiausią vėją ant sunaudojmo jo kaipo pajiegos varymui visokių maszinų. Bus czia turbut paprastas amerikoniszkas humbugas, kokių kasdieniniai laikraszcziai daug į svietą paleidžia.

Draugyscziu Reikalai

Pirmas darbininkiszkas Balius.

Darbininkiszka L. S. Draugystė laikys savo pirmutinį balių Subatoj, 2 d. Lapkriczio, 1901 m. svetaineje Oakley Hall po numeriu 1142 Oakley ave., Chicago. Prasidės 7:30 vakare. Įženga vyrui su motere 25c. Lietuviszki darbininkai ir darbininkės maloniai laukiami atsilankyti. Komitetas.

Chicago, Dr-te Liuosybes laikys savo menesini susirinkima nedelioj, 3 Lapkriczio, 1 val, vidurdenio, saleje J. Petroszlaus, 168 W. 18-th st. Naujiems sanariams istojimas dar $1.00.

Dr-te. Liuosybes.

Chicago, Drte Sim. Daukanto tures savo metini susirinkima nedeloj, 3 Lapkriczio, pusiaupirma val. po pietu, saleje K. Liaudanskio, 3301 S. Morgan st. ant kurio nauja administracija užims savo vietas. Tedel visi sanariai privalo pributi, nes bus apsvarstyta daug svarbiu dalyku. Teipogi kviecz ia norinczius prisiraszyti pakol iustojimas dar pigus.

A. Bijanskas, sekr.
3327 Auburn ave.

Nauja Draugyste.

Chicago. 25 spaliu susitvere nauja tautiszka Dr-te vardo "Apszvietimo Broliu". Ant pirmo susirinkamo prisiraszė 14 sanariu ir iszrinko sekanczia vyriausybe: Ant. Wasztaka prez., Ant. Bertuszis vice prez., Mot. Neviadomski, kasier. Jonas Globis prot sekr., Adomas Masilunas fin. sekr. Stan. Szimkus ir Sim. Ignataviczia kasos globeiais. Draugystes mieris platinti apszvietima terp savo broliu, ir sanariams suteikti paszelpa ligoje ir atsitikus myriui palaidojima. Istojimas draugysten $1.00, menesines mokestys 25c. Pelna nuo baliu ar teatru, apvers ant tautiszku reikalu. Mitingai yra laikomi 1 nedele kiekvieno menesio, St. Szimkaus saleje, 70 W. 25-th st. Užkvieczíame visus doresnius lietuvius prisiraszyti prie szios Drtes.

Wyriausybe.

Kepurinis Balius.

Chicago, Teatraliszka Dr-te D. L. K Keistuczio tures savo kepurini baliu nedeloj, 24 Lapkriczio, Vorwaerts Turner saleje. 255 W. 12-th st. Prasides 5 val. vakare. Iženga vyrams 25c. Moterims ir merginoms dikai. Visus lietuvius ir lietuvaites kviecz ia atsilankiti. Moterys ir merginos tegul atsinesza po dvi kepuri, audeklines, poperines ar kitokias, nes szis balius to reikalauja. Pelnas isz baliaus eis ant naudos Apveizdos Dievo parapijos.

Komitetas.

Pirmas Liet. Muzikantu Kliubas.

Susitveres 4 sejos, po vardu Paderevskio Concertina Kliubas "permaine savo varda ant "Birutes Liet. Concertina Klubo". Susirinkimus laiko kas ketvergas, saleje J. Petroszlaus, 168 W.18-th st. Administracija yra sekanti: Stanislovas Kuczis prez., Antauas Ringaila sekr., Jonas Bijanskas kasierius.

Naujas Muzikntu Klubas.

Chicago, 24 spaliu susitvere naujas muzikantu Kliubas, po vardu: "Chicagos Lietuviu Orchestra Concertina Kliubas", kurio prezidentu yra C. Žyleviczia, 617 W.18-th st. vice prez. J. Valantinaviczia, 703 W.18-th Place, kasierium D. Spuris, 591 Blue. Island ave., sekr. M. Kanapeckas, 656 W. 19-th st. Mitingus laiko pas S. Lelasziu, 58 W. 25-th st. Lietuviaj reikalaujanti geros muzikos ant baliu, veseiliu ar apvaikszcziojimu teiksis kreiptis prie musu Kliubo, o mes patarnausime kuogeriausei, ir pigiau už kitus.

M. Kanapeckas, sekr.

Philadelphia, Pa. Liepos 4 susitvere czia nauja draugyste vardo "Kareivei D. L. K. Witauto", kuri priima sanarius nuo 18 iki 40 metu. Istojimas į ja $1.00 su menesinemis mokestimis iki naujų metu. Paszelpa ligoje $6.00 ant savaites tiems, kurie jau yra draugysteje 6 menesiai. Susirinkimus laiko 1 nedele kiekvieno menesio, saleje po nr. 744 S. 8th St. Norinti prisiraszyti tegul ateina ant susirinkimo arba pas sekretoriu. Draugyste nesikisza i religiszkus reikalus.

George Lukoszeviczia, Sekr.
535 Race St., Philadelphia, Pa.

Pittsburg, Pa. T. M. D. Knopa tures savo susinrikima nedelioj, 3 d. November, Silver Palace saleje, ant 5th ave. prieszai high school gimnazijai, ant kurio visi sanariai privalo buti ir užsimoketi savo metine mokesti. Užsimokeje gaus knygeles „Bandžiava" ir „Geologija". Teipogi bus prakalbos ir nusprendimas rinkimu centraliszkojo komiteto. Visus kviecz ia,

Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo broliu: Izidoriaus, Simeono ir Jurgio Sluszinsku. Kauno gub. kaimo Poliu. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Simonas Sluszinskas,
123 Main st. Scranton, Pa.

Pajieszkau savo dedes Dominiko Dombrauskio, isz miesto Telsziu, Kauno gub, 16 metu atgal gyveno jis aplink Bostona. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso;
Jos. Dombrauskis,
Box 93 Somerville, Conn.

Pajieszkau savo brolio, Boleslovo Novickio, isz miestello Kaltinenu, Kauno gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Monika Novickaite,
Box 92, Hardwick, Mass.

Pajieszkau savo draugu: Antano Liuto ir Antano Margeviczlaus, abu Suvalku gub. Wladislavo pav. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso
Mat. Kalvaitis,
Box 2 Lost Creek, Pa.

Pajieszkau savo pussesres, Elzbietos Czipskytes Kauno gub. … kaimo Szopnagiu. Szymet atvažiavo Amerikon, Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso.
Dyonizas Lonskis.
1311 S. Front st., Phildelphia, Pa.

Pajieszkau merginos: mokanczios angliszka kalba, nesenesnes 20 metu, ant apsivedimo. Maloneczlau atsiszaukenczios gauti fotografija,
St. Ambrozeviczia,
Box 44, South Barre, Vt.

Pajieszkau savo marczios, Magdalenos Puodžiutes, po pirmu vyru Auszrotienes, gyvenanczios Amerikoje. Girdejau kad jau isztekejo už kito vyro. Ji paeina isz kaimo Matarnu, Vladislavavo pav. Suvalku gub. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Magdalena Simanaviczene,
10 Schernolhs Strasse,
Essen a. d. Ruhr, Germany.

Ant besimokinanczios jaunuomenes.

Jul. Bernataviczia Rumford Falls, Me., paaukavo $1.00

Pasilinksminimo Balius.

Subatoj, 2 Lapkriczio darome pasilinksminimo baliu savo naujame saliune, ant kurio grajys gera muzika, bus szokiai ir gražus pasilinksminimas. Todel visus aplinkinius ir pažystamus kvieczlame atsilankyti.
A. Leskauskis ir P. Ersztikis.
222 W. 13-th st. Chicago, Il,

GRAND OPENING!

Subatoj ir nedelioj, 2 ir 3 Lapkriczio darau inkurtuviu baliu savo naujo saliuno, ant kurio grajys gera muzika, bus szokiai ir smagus pasilinksminimas. Todel visus aplinkinius ir pažystamus kvieczlu atsilankyti.
Adam Shlefendorf,
649 S. Canal St. Chicago, Ill.

Pigiri ant pardavimo geras saliunas su grocernia viename sztore. Geroje lietuviu apgyventoje vietoje. Gali pirkti pati bizni arba ir su propertemis, tai yra su namu ir lotu. Atsiszaukite pas
Albert Chenicek
4540 Honore st. Chicago. Ill.
(22-11)

Ant parsamdymo barberiui sztoras po "Lietuvos" redakcija, Biznis gerai iszdirbtas

Pigiai ant pardavimo geras saliunas vietoje lietuviu apgyventoje, su visu tavoru ir visomis prietaisomis. Atsiszaukite pas.
W. Zalewski,
572 S. Jefferson St., Chicago.
(8—11)

Reikalauja auku ant bažnyczios.

Kelmes parapija pradejo murinti nauja bažnyczia ant, kurios dabaigimo daug pinigu reikalauja. Taigi lietuvial Kelmes parapijos gal teiksis paaukauti po keleta centu ant savo bažnyczios ir pasiusiti juos ant adreso:.
Ks. prob. P. Januszauskis,
parap. Kėlme, pav. Rossieny, gub. Kovno, Russia.
Su gubone, D. Peniks.
Allegheny, Pa.

Reikalauja 100 darbiniku į Davis Coal & Coke Co. angliu kasyklas, Thomas, W. Va. Darbas geras, straiku nera, Darbininkai bus užganedinti, Adresuokite: Davis Coal & Coke Co., Thomas, W. Va. Jei kas noretu isz Chicagos važiuoti, tai gaus ir geležinkelio tikieta Apie tai gali dasižinoti "Lietuvos" redakcijoj.

Mieli Tautiecziai!

Turiu tiems, kurie aukavę yra ant iszleidimo Buchnerio knygos „Speka ir Medega', vieszai pasidekavoti už jų prielankumą laisvamanybai ir gelbėjima man ta knyga iszleissi, bet negaliu užtyleti, kad nevien atskiri žmones aukauja, bet teipgi draugystes, kaip "Dr-te Lietuvos Dukteriu" isz Menersvilles, Pa., ir Draugyste Lietuvos Sunu isz Chicago, Ill. Sulyg sziuolaik suejo $225,50; rods graži suma, bet toli dar neužtektina uždengimui kasztu spaudos. Kada-gi knyga tiktai aplink Naujus Metus tebus užbaigta spaudinti, tai praszyczlau draugu mokslo ir apszvietimo, jeigu kuris iszsitesa, idant teiktusi kasztais dabar prisideti prie iszleidimo tos knygos. Isz virszaus už aukas pasidekavodams, pasilieku

Su guodone,
J. Szliupas, M. D.
421 Penn Ave., Scranton, Pa.

Pasargos Skaitytojams.

1). Kada tik raszai laiszką į "Lietuvos" redakciją, visada paraszyk ant laiszko savo varda ir adresą.

2). Kada reikalauji permainymo adreso, visada paduok ir senaji savo adresa. Jeigu pats gerai raszyti nemoki, tai adresa duok kitam, geriau mokancziam, paraszyti.

3). Jeigu iszperki "Money Orderi", tai nelaikykie jį pas save, bet prisiusk redakcijai, nes be "Orderio" redakcija negali pinigu isz paczto gauti. Pasilaikik sau tik mažaia balta korcziukia, o didesneja, melyna prisiusk redakcijai. "Money Orderį" siuskie prastoje gromatoje, registruoti jo ne reikia.

4). Sumas nesiekianczias vieno dolierio, gali prisiusti pacztinemis markemis, bet jeigu suma siekia viena dolieri ar daugiau, tai siusk pinigais arba "Money orderi". Siunczlant markes, reikia jas įdeti į laiszka liuosas, sausas, nesulipintas ir ne lipinti ant laiszko. Sulipintos ant laiszko arba viena ant kitos niekam netinka ir tokios už pinigus nebus priimtos.

Meldžiame raszeju temyti ant virsz paduotu pasargų, o tokiu budu palengvisite iszleistuvei darba prie laiszku atsakinejimo ir patys veikiau atsakyma gausite.

"Lietuvos" iszleistuve.

ACTINA.

Geriausia gyduole nuo visu ligu: Reumatizmo, galvos sukimo, plaucziu uždegimo, kosulio, akiu, ausu ir daugybes kitokiu ligu. Szita gyduole privalo rastis kiekviename name, kuris nori uczedyti daktariszkus kasztus. Kurti girdi, akli mato. Atsiszauk arba raszyk įdedams 2c. marke ant adreso:
C. Z. Urnich,
290 Wells St., Chicago, Ill.

Mat. Vasilius.

208 S. Janessee St. Waukegan, Ill.

Lietuviszkas Saliunas.

Užlaiko geriausius gerymus, kvepenczius cigarus ir didele sale ant mitingu ir baliu. Visus kviecz ia atsilanky-…

ETHNOLOGIJA
arba
Mokslas apie žemes tautas.

Pagal Drą M. Haberlandtą.

Antai iki palinosavimui nuo baudžiavos lietuvių, kada ukininkų vaikams uždrausta buvo pastoti į augštesnes mokyklas, tulos bajorų šeimynos priimdavo į savo tarpą norinčius išeiti augštesnius mokslus ukininkų vaikus ir toks vaikas įgaudavo priėmusios jį bajoriškos šeimynos tiesas ir galėdavo baigti augštesnius mokslus. Teip buvo ir necivilizuotų tautų naminėse organizacijose.

Sanariai šeimynos, giminės, naminės draugystės, apart ryšančių juos giminystos ryšių, surišti ir savitarpiniais ryšiais kaipo sanariai vienos draugijos; jie turi atlikti reikalingus darbus ant visos draugijos naudos, turi pasiduoti tiesoms draugijos iszdirbtoms. Tokios draugijos ne turi tvirtos organizacijos pas stovinčias ant žemo kuturiško laipsnio tautos, pas tokias antai kaip čiabuviai Australijos sausžemio, Brazilijos indijonai ir tulas kitas. Bet ir tokios ant žemo civilizacijos laipsnio stovinčios žmonių draugijos viešose medžionėse ir karėse reiklauja vadovo, laike gi ligos ir kitokiose nelaimėse reikalauja burtininko, kuris galėtų ligą arba kitokią nelaimę užburti arba išvyti; apie kitokį kaip užkerėjimas prašalinimą nelaimių tos stovinčios ant žemiausio civilizacijos laipsnio tautos dar neturi supratimo. Lietuvos kirmėliai, užžadanti nuodingų gyvačių įkandimus yra tai liekana labai senų laikų, užsilikusi iki šiai dienai. Tokiose pradinėse draugijose, jų sanariai dalinasi į atsakančius skyrius pagal amžį ir kiekvienam skyriui paskirtos atsakančios pareigos. Apsivedę tikios draugijos sanariai tveria vieną skyrių, ne vedę kitą, o seneliai trečią. Iš to pas stovinčias ant augštesnio civilizacijos laipsnio tautas išsidirbo luomos su jų prilypstančioms privilegijoms ir pareigoms.

Didesnės medžiotojų ir žvejų tautos turi jau nuolatinį savo viršininką ir tautų sanariai turi jau tiesas, kuriose išreikštos tiesos ir pareigos visų tautos sanarių. Valdžia išrinktų vadovų aprubežiuota senelių rodos arba nutarimu visos giminės; toki vadovai ne turi neaprubežiuotos valdžios, bet turi pasiduoti nutarimams arba senelių rodos arba visos tautiškos giminės. Ant apkalbėjimo giminės reikalų buva susirinkimai, buva kalbos apgynime užmanymų ir jam prieštaraučios, visai teip kaip parlamentuose didelių civilizuotų tautų. Parlamentariškas civilizuotų tautų surėdymas todėl nėra tai kokia vien civilizacijos išdirbta forma, bet yra tik labiau į tvarką suvesta forma ėsanti ir pas necivilizuotas tautas; komunistiskas surėdymas, laikai viešos savasties, ko nori socialistai, buvo seniau veik pas visas tautas, yra ir dabar pas tulas ne civilizuotas. Pas bandas ganančias tautas viršininkais tautos yra ne viršinininkai šeimynos, ne tėvai, bet teip vadinami patrijarchai, po kurių valdžia yra ne viena, bet daugiau šeimynų. Patrijarchai buvo ne vien pas tautas Šventraštyj paminėtas, bet ir pas kitas piemeniškas, užsiimančias ganymu bandų, jie yra ir dabar dar pas bandas ganančias tautiškas gimines nesusiorganizavusias į viešpatystes. Gyvulių bandos mat yra tai dideli turtai, o turtai kaip ir dabar matome, visur suteikia didelę galybę juos turintiems; tą matome lygiai pas civilizuotas kaip ir civilizuotas tautas. Visur, kur tik yra individuališka savastis, pregulinti ypatoms, ten yra ne lygus turtų padalinimas: vieni turi turtų daugiau negu jiems reikia, kiti turi jų per mažai ant savo reikalų, ir tie, ant prasimaitinimo, ar nori, ar ne nori, turi glaustiesi prie turinčių daugiau negu reikia, pastoja kaipi vergais praturtusių; per tai tie praturtėliai įgauna vis didesnę valdžią; juo jie daugiau įgauna turtų, juo daugiau laiko varguolių, kurie turi pildyti prisakymus praturtusių. Bandas ganančios tautos rėdosi despotiškai, valdžios viršininkų arba patrijarchų niekas ne stabdo; visos gi despotiškai rėdomos tautos mėgsta užkariavimus: įgavęs didelę valdžią, ar jis patrijarchas, ar tai caras, ar kitoks despotiškas valdonas geidžia turėti vis daugiau ir daugiau spangai jo klausančių pavaldinių, kadangi su tuom didinasi jo galybė. Bandas ganančios tautos mėgsta užkariavimus, o su savo bandoms keliaudamos iš vietos ant vietos, ant savo kelio patinka kitas tautas. Tokios po despotiška valdžią patrijarchų arba despotiškų viršininkų esančios bandas ganančios tautos per veržimus nuo silpnesnių kaimynų visada nori padauginti savo bandas, teipjau kaip civilizuotos tautos nori padauginti pinigus ir jiems prigulinčius žemės plotus; pasidauginus gyvulių bandoms, reikia didesnių ganyklų, jas todėl veržia nuo silpnesnių tautų. Prie tokių reikalų ir palinkimų bandų ganytojų turėjo pas juos išsidirbti tvirta politiška organizacija ir despotiška valdžia jų vadovų. Tokioms bandas ganančioms neramioms, mėgstančioms užkariavimus tautoms buvo įsiveržę į Europą hunnai, kurie buvo apvaldę veik visą civilizuotą jos dalį, tik ant galo Prancuzijoj likosi sumušti; tokiais buvo atėję iš Azijos totoriai, kurių jungą nešė per kelis šimtmečius maskoliai; jų traukimą į vakarus sulaikė lietuviai ir tokiu budu išgelbėjo vakarinių tautų civilizaciją nuo išnaikinimo; tokiais neramiais bandų ganytojais buvo atsibaldę iš Azijos magyarai (dabartinė valdanti tauta Vengrijoj) ir turkai, kurie pamušė galingą Bizantijos ciecorystę ir išnaikino jos civilizaciją, kuri visgi augščiau stovėjo už civilizaciją dabartinių turkų. Apsisėdus žmonėms ant vietos, permainius užsiėmimą, tai gi bandų ganymą ant apdirbimo žemės, išsidirbo nauja forma, nauji raiščiai rišanti žmonis su draugija.

Tikri vergai, baudžiauninkai išsidirbo tik pas užsiimančias žemdarbyste tautas; kadangi ant apdirbimo žemės reikalingi yra darbininkai, tai žemdarbiškoms tautoms atsėjo pasirupinti apie tokius. Karėse paimtus nelaisvius bandų ganytojai tankiausiai užmušdavo, pasigailėjimo jų ne galima buvo laukti — žemdarbiškoms tautoms ne buvo naudingu daiktu dėl neužkantos, arba keršto užmušinėti paimtus karėse nelaisvius, pas tas tautas įėjo į paprotį sunaudoti tokius nelaisvius prie darbo ant apdirbimo žemės. Moterys ir merginos buvo griebiamos ir su kitokiais mieriais: jos ėjo ant užganėdinimo pergalėtojų geismių, o paskui pastojo tavoru, kokį savininkai galėjo gerai parduoti moterų reikalaujantiems. Kadangi iš vergų buvo ne maža nauda, tai įviko paprotys medžioti ant vergų, rengti netikėtus užpuolimus ant kaimynų ir griebti, kiek tik galima, nelaisvių. Su laiku susitveria ypatiška prekysta vergais, žmonės vergai pastoja tokiu jau tavoru kaip ir naminiai gyvuliai. Prekysta vergais ypač buvo išsiplatinusi Afrikoj. Vergus pirko ir laikė ir krikščioniškos civilizuotos tautos. Visi negrai, koki tik yra antai Amerikoj, yra tai vaikai Afrikoj pirktų negrų. Pietiniuose Suvienytų Valstijų štetuose verguvė tapo panaikinta tik po paskutinei naminei karei 1863m., o antai Brazilijoj dar vėliau. Ant panaikinimo prekystos vergais reikėjo sutarimo visų civilizuotų viešpatysčių, kurios antai Afrikos pakrantėse laiko net laivus gaudymui vergų prekėjų, bet viduriuose Afrikos vergų prekysta eina teip gerai, kaip ir pirma: žmonis suvaro į paskirtas vietas ir pardavinėja teipjau kaip arklius arba jaučius Lietuvoj ant jomarkų. Vaikai vergų, nors butų doriausi ir protingiausi, yra teiposgi vergais be jokių tiesų, jų tėvų savininkai ir vaikus laiko už tavorą, kurį parduoda jo reikalaujantiems ir kad ir su botagu verčia atlikti kuo sunkiausius darbus.

Pagal savo tiesas, į vergus panašus yra ir žmones tos pačios tautiškos kilmės, kokių kiti vaikai tos pačios tautos ne godoja, o kaip kiti nė į savo namus neįsileidžia. Tokį apsireiškimą patinkame pas tulas tautas lygiai Azijoj, kaip ir Afrikoj, o aiškiausiai jis apsireiškia pas tautas turinčias kastišką surėdymą, kaip antai Indijose pas brahministus, kur žemiausios kastos sanariai, teip vadinami parijai, ne turi nė tokių tiesų, kaip kitur turi vergai.

Iš kastų be abejonės išsivystė ir luomos, terp kurių bajoriška luoma prisisavino sau daugiausiai tiesų su skriauda kitų luomų. Bajoriška luoma yra jau pas negrus vidurinės Afrikos; ji užsiviešpatavusi ir godojama pas malajiečius ir polinezijonis Australijoj ir ant salų Indiško oceano. Šiaur vakariniuose kraštuose Šiaurinės Amerikos, pas tulas indijoniškas tautas, pas kurias yra vergai, yra teiposgi godojama ir prisisavinnsi ypatiškas tiesas bajorija. Net pas medžiojančias indijoniškas tautas yra privilegiruota bajorų luoma. Civilizuotose despotiškose viešpatystėse, kaip antai Maskolijoj, ant bajorijos kaipo luomos remiasi despotų sostai. Iš dalies tas yra Vokietijoj, net liberališkoj Anglijoj; Prancuzijoj gi ir kituose republikoniškuose kraštuose rods privilegijos bajorijos kaipo luomos nupuolė ir su laiku ji visai išnyks, bet jos vietoj vis duagiau privilegijų savinasi ne bajoriškos kilmės kapitalistai. Paskutiniai vienok tuom skiriasi nuo bajorų, kad privilegijų ne apturi kaipo palaikus nuo tėvų, kaip tai yra su privilegijoms bajorų, bet jos, teip sakant, surištos su kapitalisto turtais: nužudęs turtus kapitalistas, nustoja ir visokių kapitalo suteiktų privilegijų, privilegijos gi bajorų buva amžinos, jos pereina ant bajorų vaikų be jokių iš jų pusės asabiškų nuopelnų. Privilegijos bajorijos išsidirbo pas žemdarbiskas tautas, privilegijos kapitalistų pas pramoniškas, tik kad pati pramonė ne teip pastovi kaip žemdarbystė, tai ir privilegijos kapitalo nesilaiko tų pačių ypatų ir jų įpedinių.

Apart privilegiruotos luomos bajorų, pas visokias tautas yra ir kita privilegiruota organizacija—yra tai stovinčios ant paslaptų pamatų draugystės, surištos su tikėjimiškoms apeigoms. Tankiai tokios draugystės turi daugiau privilegijų už bajoriją. Draugystės tos—yra tai kunigija visokių tikėjimų. Jos yra visur lygiai pas nuožmias, kaip ir civilizuotas, pas stabmeldiškas, kaip ir pas krikščioniškas tautas.

Iš palengvo, pereidama visokias permainas, viešpatystė paima viršų ant kitokių organizacijų. Viešpatystė sudrutina jos augštas ryšis su kunigija. Pirmutinės viešpatystės beveik visur buvo paremtos ant *theokratijos*, taigi augščiausia valdžia prigulėjo jose kunigijai. Teip buvo iš dalies ir Europoj iki ne seniai. Europoj kunigijos įtekmę ant rando, ant valdymo krašto pirmiausiai panaikino reformacija protestoniškuose kraštuose, katalikiškuose gi Dideji revoliucija Prancuzijoj. Prekysta yra didžiausia parama viešpatystės, šaltinis jos turtų. Iš pradžių susitvėrusios viešpatystės buvo smulkios, kadangi jos susitvėrė ir mažų tautiškų giminių, užėmė ne didelius žemės plotus ir žinoma, ne turėjo daugelio milijonų ukėsų kaip tai yra dabar. Už pervežimą tavorų ir perėjimą per kokį kraštą pavaldiniai kito turėjo mokėti atsakančius muitus ir mokesčius. Viešpatystės ne tik rupinosi apie užkariavimą kaimyniškų kraštų, bet turėjo rupintiesi ir apie išdavimą atsakančių tiesų, taisymą netinkančių ir apie organizaciją pačios viešpatystės, apie tvirtesnį surišimą jos gyventojų ant atlikimo visos viešpatystės reikalų. Be vidurinės organizacijos viešpatystė, nors jai pasisektų užkariauti ir kuo daugiausiai kaimyniškų kraštų, jeigu tų užkariautų kraštų ne mokės priderančiai suorganizuoti, paprastai negali ilgai užsilaikyti. Viešpatystės neturinčios laiko ant vidurinės organizacijos, ant išdavimo rekalingų tiesų, ant vidurinio surėdymo, bet griebiančios vien kaimyniškus kraštus ne stovi tvirtai, prie mažiausios progos ne tvirtai sujungti užkariauti kraštai stengiasi atsiskirti. Žinoma, iš pradžių viešpatystės valdžia rupinosi vien apie reikalingiausias tiesas ir padavadyjimus, kokių truko naujoj organizacijoj, neužgaudama tiesų ir papročių tautiškos giminės, iš kurios susitvėrė viešpatystė, tik iš palengvo ji užėmė tokią vietą, ant kokios stovi civilizuotose šios dienos viešpatystėse. Ne ant supratimo tautiškos vienybės tvėrėsi pirmutinės viešpatystės, ant ko jos dabar tveriasi, bet ant norų vienos įgavusios valdžią ypatos.

NAUJAUSIOS KNYGOS.

Tikyba ar mokslas? Tyrinejimai tikejimiszki, moksliszki ir draugijiszkai-politiszki. Antra laida su priedu. 211 puslapiu......................50c.

Kaip gyvena Augmenys? Yra tai moksliszkas apraszymas apie yvairius musu žemes augalus, ju sudejima, atmainas, gyvi ir pletojimasi nuo pat menkiausiu pavidalu iki didžiausiu ir tobuliausiu. Su 30 paveiksleliu, 129 puslapiai......................35c.

Ar vyskupas Valanczius (Volonczauskas) nebuvo viliugiu lietuvystes? Paraszyta Kn. Dembskio. Iszleista kasztais Susivienyjimo Liet. Laisv. Am. 37 puslapiai......................15c.

Istorija Chicagos Lietuviu, ju parapiju ir kn. Kraucziuno prova su laikraszcziu "Lietuva" buvusi balandžio menesyje, 1899 m. 585 puslapiai didelio formato, aiszkaus druko. Fotografijos yra abieju pusiu advokatu, Kn. Kraucziuno, "Lietuvos" iszleistojo, redaktoriaus ir paveikslai Chicagos Sz. Jurgio lietuviszkos bažnyczios. Popieros apdarais......................$2.00.

Audimo kietais apdarais, auksiniais titulais......................$2.50.

Biologija arba Mokslas apie Gyvus Daiktus. Pagal prof. Nusbauma, sutaise Szernas. Chicago, Ill. 1901. Puslapiu 147. Mokslas kokiu budu radosi gyvi sutvērimai ant musų žemēs, kaip jie vystēsi pradējus nuo mažų vabalēlių iki dasėjo iki paukszczių, žvērių ir paties žmogaus. Su paveikslais......................40c

Smertis. Daktaro pasakojimas. Parasze Szventmikis. Kas nori dasižinoti kokia yra smertis ir kaip ji iszrodo: vyriszka ar moteriszka, juoda ar balta, bai si ar graži, pikta ar gera, tegul nusiperka szia knygele, o apie visa jos pavidala dasižinos. Mat viens dievobaimingas klebonas mirdamas mate ja ir labai aiszkiai aprasze jos pavidala. Knygute kasztuoja tik......................10c.

Istorija ape Gražia Katruka ir jos vargus. Yra tai labai graži pasakaite......................10c.

Pasikalbejimas apie Dangu ir žeme. Verte isz svetimu kalbu P. A. Szi knygele kiekvienam suprantamoj kalboj apraszo kokiu budu žeme eina apie saule, kodel mes nerandame žemes krauszto, kokiu budu daroasi užtemimai saules ir menesio, ko dar daugelis lietuviu visa nesupranta. Perskaityk ja, o ta viska dasižinosi......................25c.

Szias visas knygas galima dabar gauti 'Lietuvos' redakcijoj.

"Lietuvos" agentai.

NEW YORK, N. Y.
Jonas Naujokas, 115 Forsyth st.
NEWARK, N. J.
V. Ambrazeviczia, 180 Ferry st.
BROOKLYN, N. Y.
Stanislowas Rinkewiczius, 73 Grand st.
Juozas Matutis, 112 Grand st.
K. Balcziunas, 262 Metropolitan ave.
SHENANDOAH, PA.
Andrius Maczis, 447 W. Line st.
MT. CARMEL, PA.
Petras Bieliauskas,
WATERBURY, CONN.
Jonas Tareila, 677 Riverside st.
PITTSBURG, PA.
J. Jasaitis, 2125 Tustin st.
WESTVILLE, ILL.
V. S. Kreivenas,
SCRANTON, PA.
Mikolas Ramanauckas,
1740 Nay Ang Ave.
DELRAY, MICH.
K. Gediminas,
DETROIT, MICH.
M. Mockus,
BALTIMORE, MD.
L. Gawlis, 2018 N. Washington st.
PHILADELPHIA, PA.
J. Baronas, 1002 S. 2nd Street.
M. A. Ignotas, 1124 S. Front St.

"Lietuvos" keliaujanti agentai.
Wincas Kudarauckas,
Jurgis Kazakewiczia,
Juozas Petrikis,
K. Rutkauskas,
Juozapas Matutis,
K. Labanauskas,

Kur szie vyrai atsilankys, lietuviai gali pas juos užsiraszyti "Lietuvą" ir prenumeratą jiems užsimokēti; pinįgai bus teisingai mums priduoti. Pas juos teipgi galima gauti visokes knįgas už tą paczią prekę kaip ir redakcijose.

"Lietuvos" Iszleistuvē.

✠Lietuviszka Dirbtuve✠

Bažnytiniu paredu, Draugystems karunu, szarpu, kukardu ir tt. Darba atlieka gerai, greitai ir pigiai.

T. ANDRUSZEVICZ,
115 W. Division st. Chicago, Ill.

'Vienybe Lietuvniku"

iszeina kas sereda jau 15-tas metas, Plymouth, Pa., ir pranesza svarbiauses ir teisingiauses žines isz Lietuvos ir visos pasaulēs, talpina puikias apysakas bei kitus naudingus apsiszvietimui rasztus. **"Vienybē"** ant metų kasztuoja **$2,00** o ant pusēs **$1.** Pinįgai turi but apmokami isz kalno. Laiszkus ir pinįgus reikia siųsti ant tokio adreso:

J. J. PAUKSZTIS,
Plymouth, Pa.

Daugiau kaip
30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui žinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Dr. Leonard Landes,

Lietuwiszkas Daktaras.

134 E. 24 Ul., New York.

Garsingas gydytojas wyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinosi uniwersitete New Yorke; praktikawo ligonbuczuose: Wiedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buwo pardētiniu mokslo Lebanon. Ballevue, Port Graduale Hospital College ir t.t.

UsZtikrina IsZgydyma

wisų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudējimą widurių, galwos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir newaisingumą. Gydymui nerwiszkų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.

Ligas Lytiszku Daliu

iszgydysiu į keles dienas, teipogi ligas pilwo, uždegimą žarnų, iszdžiuwimą pieno, skaudējimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydymą užtikrinu kiekwienam atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepemas ligas užlaikau slaptybēje.

Dr. Leonard Landes,
134 E. 24th St., Cor. Lexington Av.

Offiso walandos: { nuo 9 ryto, iki 1 po piet / nuo 5 po piet iki 8 wakaro
Nedeliomis: nuo 8 iki 10½ wal. ryto; nuo 2 iki 4 val. po piet.

Roda per Gromatas Dyai.

Užpraszydami gydyklas prisiuskite $1.00

☞Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metų, kiek sweri ir apraszyk sawo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi

---

F. P Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.
Chamber of Commerce Bldg. Room 709.
S. E. Corner LaSalle & Washington sts.
CHICAGO, ILL.
Telephone Main 3642.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj. Weda prowas kaip ciwiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 168 W. 18th Cor. Union St.
Telephone Canal 788.

KLAUSYKIT!

Ar reikia Tamistai Laikrodēlio?

Jeigu teip, tai pirk pas Juozą Matuti, o nesigailēsi; nes gausi pigiau, kaip kitur. Apart to, Matutis turi didele krautuve žiedu, lenciugeliu, maszineliu gromatoms drukavoti ir visokiu magiszku daiktu. Teipgi visokios intalpos istoriszku knygu, maldaknygiu, monu knygu, puikiu gromatoms popieriu su puikiomis kvietkomis ir pavinczavonemis, abrozu ir abrozeliu. Kas ka norit isz augszcziau minetu daiktu, tai prisiuskit už 2c. marke, o gausite katalioga su placziu apraszymu apie viska. Adresas:

Joseph Matutis,
112 Grand st. Brooklyn, N. Y.

"GRIAUSMAS",

Naujas menesinis laikrasztis.

Kasztuos ant metu 50c. Apgarsinimai jame 1c. už 2 žodžiu. Kas prisius savo adresa, gaus viena jo numeri ant pažiuros.

J. G. BARONAS, Iszleistojas.
1002 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

DAKTARAI State Medical Dispensary gali jus iszgydyti!

Jie užtikrina iszgydyma, ir tas jums nieko ne kasztuoja, jeigu ne esate iszgydyti.

Roda dykai! Negydo jokiu neiszgydomu ligu.

Jus nieko nerizikuojat

jeigu esat iszegzaminuoti

Per specjalistus "State Medical Dispensary", ant pietvakarinio kampo State ir Van Buren ul.

Ju electro-chemiszkas gydymas yra geriausias ant visos pasaules. Jie nieko neima už egzaminavima ir roda. Jeigu jusu liga yra iszgydoma, tai bus gydoma po užtikrinimu; tai reiszkia jog jumis nieko ne kasztuoja už gyduoles ir gydyma jeigu ne esate iszgydyti.

Farmeriai

ir žmones isz priemiescziu ir aplinkiniu miestu pribuva ant kožno trukio (treino) idant butu iszgydytais per pagarsejusius specjalistus. Jie užtikrina iszgydyma kiekviename dalyke.

Egzaminavimai yra daromi pagal naujausias metodas, idant surasti liga.

Szitie daktarai klaidos jokios ne gali padaryti, nes jie viska daro su pagelba tikrumo instrumentu, kaip tai: Microscopa, Harmocytometero, Sphigmographo, Elektriszku balsu Reostato ir Stethecropo Phonondoscrope tirinejimo, iszcziupinejimo, iszbraszkinimo ir iszklausymo idant ant syk atrasti liga. Mokslas žymetinai nužengė pirmyn diognosose ligu. Specjalistai gali atrastie liga szlapume (mižaluose) per tirinejima su microscopu. Liga pati kaipo panorama atsidengia priesz iszlavinta aky specjalisto. Egzaminavimai yra lengvi ir be jokio skausmo. Jeigu jautiesi jog esi ligotu, tai atsiszauk in "State Medical Dispensary", ant pietvakarinio kampo State in Van Buren ul.

☞ Inejimas per 66 Van Buren ul.

Patemyk adresa.

URAH VYRAI!!!

Tu gali, ir busi iszgydytas! Specijalistai "State Medical Dispensary" yra tai žmones,

kurie iszgydo nerviszka nusilpnejima ir visus dalykus prie to prisidedanczius jauname, vidutiniame ir seniame amžyje Baisios pasekmes jaunystes neiszmintingumo persižagimo senesniuose metuose ir pasekmes užvilktu ir neatsikanczia gydytu ligu, kurios yra priežasczia: nustojimo sveikatos, silpnumo nugaros, skausmu krutineje, paniurumo, nemigos, fiziszko ir protiszko nusilpnejimo, svaigulio, prastojimo energijos ir užitikejimo, nuliudimo, baimes, nesmagiu sapnu ir kitu tam panasziu symptomu. Tokiems ligoniams rodosi jog visi žino ju mislis ir manavimus. Liga, jeigu per ilgai užvilkta, priartina beprotyste ir myri. Jeigu buvai kada nors gydytas per kita daktara ir ne likai iszgydytu, tai delto, jog buvai gydomu pagal senas ir neatsakanczias metodas. Gydymai "State Medical Dispensary" yra nauji ir didelisi skyriasi nuo metodu vortojamu 30 metu atgal. Szitie specijalistai gali iszgydyti jus su electro-chemiszku gydymu ir užtikrina iszgydyma. Viska užlaiko didžiausioj paslaptyj. Szitie specijalistai turi szimtus geros valios padekavoniu nuo žmoniu kurie likosi iszgydyti.

Pusles ligos ir Striktura.

Didelis skaitlius žmoniu daug nukenczia prie nusiszlapinimo, nes szlapumas (mižalai) iszeina povalei, sunkiai ir su skausmu. Kaip kada pacientas turi atsikelti vidurnaktyj ir ne syki pasitaiko jog nusiszlapina kraujais. Tas yra labai pavojingas dalykas, nes gali kilti uždegimas, nuo kurio akmuo atsiranda puslej. Jeigu kenti nuo pusles ligos arba strikturos, tai pasirodavik su galviniu daktaru State Medical Dispensary. Ne kentek nuolatai. Specijalistai gali ir iszgydys jus, jeigu tik atsiszauksit ir im-it gydytis. Kiekviena liga priimta ant gydymo bus užtikrinta.

VARICOCELE

(pasididimas gysliu lytiszkuose organuose).

Nusilpninanti rezultatai szitos ligos yra per gerai žinomi, idant insigilinti in tirinejimus. Yra gana sakytie, jog apsunkina prota, nusilpnina kuna, kankina nervu systema ir pasibaigia ant visiszko nusilpnejimo. Jeigu esate auka szito baisaus padejimo, tada eik in specijalistu ofisa. Jie jums iszaiszkis nauja metoda ir kaip syki jau suprasit, tada nenusistebesit jog jie iszgyde virsz 850 ligu paskutiniuose 18 menesiu. Skausmai apsistoja ant syk; smarve ir uždegimas bematant pranyksta; kraujas, susirinkes padidintose gyslose iszsiskirsto ir jos atgauna savo normaliszka tvirtuma ir pavidala. Visi ženklai ligos ir silpnumo pranyksta idant padaryti vieta sveikatai, tvirtumui, puikybei ir vyriszkumui.

Teisdariszkas užtikrinimas bus duotas kiekvienoj ligoj, priimtoj ant gydymo.

☞ **Prekes yra pigiausios.**

Tolymi ir Farmeriai,

serganti szita liga, kuri specijalistams Dispensaryj yra paprasta, turi raszyt apraszydami savo liga ir jeigu jie atras jog namiejie gali gydytis, tada priims po užtikrinimo plianu, gyduoles ir gydimas nieko ne kasztuoja, jeigu ne esi isz gydytu.

Tiktai vyru ligos yra gydomos.

KRAUJO UŽNUODYJIMAS.

Szita liga yra vadinama karaliumi veneriszku ligu, delto jog yra baisiausia savo pasekmese. Liga ta gali paeiti nuo gimdytoju arba užsikretimo. Kada systema yra užnuodinta, tada liga pati iszsireiszkia per: Egczema, rheumatiszkus skausmus, sustingima ir sutinima sanariu, pasirodyma plemiu ant veido ir kuno, mažu skauduliu ant burnos ir liežuvio, skaudejima gerkles, atsiradima guzeliu, puolima plauku ir paprastai užsibaigia ant sugadinimo kaulu. Jeigu turi szitokius, arba tam panasziu symptomus, tai pasirodavyk su specjalistais tuojaus ir jeigu jie po egzaminavimui atras jog jusu baimes yra be pamato, tai jums ta pranesz ant syk. Gyduolese nera gyvojo sidabro (mercury) arba kitu nuodingu daiktu. Gydymas yra tikras, greitas ir be pavojaus. Nieko ne moki jeigu ne esi iszgydytu.

Asz likau iszgydytu.

Asz pasirodavyjau "State Medical Dispensaryj".

Chicago, Balandžio 17, 1900.

Mano Brangus Gydytojai!

Turedamas paslaptinga liga daugiau kaip 6 menesius, asz perleidau daugybe gydytoju ir suvartojau visokiu patentuotu gyduoliu, neapturedamas jokios naudos. Netiketa laime padave mane po jusu globa. Man yra linksma prirodytie jus tiem, kurie reikalauja pagelbos, su kuria kaipo specjalistai esate teip gerai susipažine. Vienas menesis szito nustebetino gydymo, sugražino man svaikata. Tegul Dievas palaimina jus, jusu geradejystes darbuose.

Jums dekingas,

J. C.

State of Illinois } s. s.
County of Cook }

Asz, Jurgis Sterlin, "Notary Public", czionai liudyju, kad medikaliszkas superintendentas "State Medical Dispensary", ant pietvakarinio kampo State ir Van Buren ul. asabiszkai atējo pas mane ir paliudyjo, jog virszui minetas paliudyjimas yra tikras, ir kad originalas to paliudyjimo yra duodamas "State Medical Dispensary" ant peržiurejimo publikai.

Pasiraszyta ir prisiegdintas priesz mane, szia 18 diena Gegužio, 1901.

Conrad Howard Czarra
(Seal)
George Sterlin, Notary Public.

State Medical Dispensary

ANT

Pietvakarinio kampo STATE ir VAN BUREN ul. Inejimas per 66 Van Buren.

Offiso valandos: nuo 10 iki 4 ir nuo 6 iki 7 val; po piet. Nedelioj nuo 10 iki 12 ryto tiktai.

Gyduoles dykai *iki iszgydymui.*

TEME: Specijaliszka atyda atkreipiame ant ligoniu toli gyvenancziu ir farmeriu, kurie geidžia atvažiuoti czionai.

RODA DYKAI!!

VYRAI AR ZINOTE?

Kad asz atidariau nauja lietuviszka karczema po numeriu 3321 Auburn Ave., kur randasi visoki gardžiausi gerymai, geriausi cigarai, szalcziausias ir skaniausias alus. Ateikite pamatyti ir to visko pabandyti. Teiposgi turiu dailiausia, szviesiausia ir didžiausia Lietuviszka Sale, del mitingu, veseliju, baliu ir kitokiu pasilinksminimu. Atvaževe isz kitu miestu, gali pas mane gauti geriause nakvine. Su guodone,

Petras Szlakys,
3321 Auburn Ave. CHICAGO.

Dr-as A. M. BACEVICZE,

— Gyvena po nr. —

8839 Commercial ave. So. Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas be skyriaus ir viska užlaiko tvirtoj paslaptyje. Už tai lietuviai, kurie tiktai reikalauja daktariszkos pagelbos, tegul kreipiasi pas savo tautos daktara, su kuriuom savo prigimtoje kalboje gali susznekēti ir gauti visa rodą.

Lietuviai, norintiejie gauti pagelba per gromatas, isz kitu miestu, tegul pilnai apraszo savo liga, o tada gaus pagelba.

Armoniku pigiu ir brangiu, laikrodeliu, lenciugeliu, žiedu ir szimtus kitokiu daiktu galite iszsirinkti ir parsitraukti, jeigu turite musu lietuviszka katalioga, kuri pri siunciame kožnam dykai ant pareikalavimo.

Kelpsch & Co.
Succ. to Kelpsch, Norriko & Co.
74 Centre St., Chicago, Il

LIETUWIU DAKTARAS

MARJA DOWIATT.

Kauno gub. Szauliu pawietō.

723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.

Telefonas: Canal 78.
Telefonu galima isz kiekwienos aptiekos.

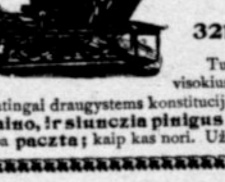

Aleksandravicziia ir Szvankus

...DRUKORIAI...
3215 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Turi puikiai inrengtas drukoriszkas maszinas ir pertai visokius drukoriszkus darbus atlieka dailiai ir greitai, o ypatingai draugystems konstitucijas, tikietus, programus, knygas rasztininkams ir tt. **Maino, ir siunczia pinigus in visas dalis svieto per banka, expresa, arba paczta;** kaip kas nori. Užlaiko **knygas** visokiu intalpu ir maldaknyges.

Tik per 30 dienu!

Kas prisius 25 c. paczto markemis, aplaikys tuzina puikiu popieriu gromatoms raszitie, su puikiom kvietkom, apskaitimais ir pavinczevonem. Už $1.00 aplaikys 5 tuzinus virsz minetu popieriu.

Adresuokit teip:

W. Kudarauckas,
Box 234, Lawrence, Mass.

Seniausia Lietuviszka Banka.

Siuncziа pinigus į visas dalis svieto. Apmaino pinigus visokiu žemiu. Parduoda szifkortes ant visu liniju už pigiause preke. Jau 11 metu szeme biznyje, visada stengiausi ir stengsiuosi žmoniu reikalus teisingai atlikti.

S. Mack,
212 First St., Elizabeth, N. J

GYDYKIS NAMIE!

Jeigu esi kankinamas kokia liga, tai jumi užsimokes raszyt in Viropotens Co. pirm gydymosi kur kitur, nes jie užtikrina visiszka iszgydyma kožnos ligos kuria priima ant gydymo, už **$4.00** ant menesio.

Ar esi nerviszkas, nustojęs vilties ir vyriszkumo, nusilpnejes, nuvargęs rytmecziais, nerangus, greitai pailstantis, gedingas, nusimines, neužsitikintis, nespakainas, suerzinantis, baugus? Ar turi prasta atminti, galvos svaigima, užyma ausyse, szirdies plakima, paraudonavusias, indubusias ir aptemusias akis, pajuodavusius paakius, puszkuczius, plemias ar pratrukimus ant kuno, nemoraliszkus sapnus, negamtiszkus dieninius ir naktinius nubegimus, szaltas dalis kuno, skausmus nugaroje, kryžiuje ir po krutine, sunkuma ant krutinės, puvima gerkles, pusles ar inkstu liga, varicocele, gleet, striktura, syfiliszka kraujo užnuodyjima, arba kokia nors privatiszka, nerviszka, skuros, arba kroniszka liga? Ar kenti nuo nemigos? Ar eina smarve isz burnos? Ar plaukai slenka? Ar palaikius per nakty nusistoja kas szlapume?

Jeigu teip, tai Viropotens Co. užtikrins jum nuoszakny ir visiszka iszgydyma už $4.00 ant menesio, jeigu pasirodys jog jusu liga yra iszgydoma. Jus pajausit pagerejima isz pirmos dienos, eisit geryn kasdien, ir neužilgio atsirasit karaliumi terp vyru, ant kuno, proto ir szirdies. Visokias periszkadas linksmumui apsivedusiam gyvenime praszalina. Jokiu gromatu negarsina. Viska užlaiko didžiausioj paslaptyj. Ligonius per gromatas gydo su didžiausia pasekme. Atsilankymas nera reikalingas. Jokio paraszo nuo ko, ant gromatu ir gyduoliu nera. Gyduoles prisiuncziа niekam nežinant. Raszydamas indek marke ant pilnos klausimu listos.

Atsakancziausi ir pigiausi gydynyczia vakaruose. RODA DYKAI.

VIROPOTENS Co.
Armour Station. Chicago, Ill.

HILLE'S FOTOGRAFAS,

3452 S. Halsted St.

Nutraukia puikias Fotografijas; už tuziną tiktai

$2.00

S. O. Cavette,

Counsel & Trial Attorney.

JONH MOŽEIKA,

Assistentas ir Notary Public.

Ruimas 21-81 S. Clark St. prieszai korta.
Thelefon: Central. 3519.
Residencija 145 W. 14th Place.

Užsimame civiliszkoms ir kriminaliszkoms provoms. Geriausei iszvarome provas už sužeidimus. Musu ofise galima susikalbeti visokiomis kalbomis, verteju nereikalaujame.

Jonas Možeika gyvena po nr. 145 W. 14th pl., kur galima ji rasti iki 9 val. kas rytas.

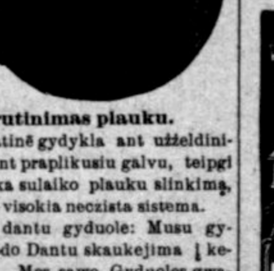

Offices: 256 Grand st. & 313 Bedford ave. BROOKLYN.

Sudrutinimas plauku.

Tikrai wienatinė gydykla ant užželdinimo plauku ant praplikusiu galvu, teipgi į trumpa laika sulaiko plauku slinkimą, ir praszalina visokia necžista sistema.

Geriausia dantu gyduole: Musu gyduole nustabdo Dantu skaukejima į keles minutas. Mes sawo Gyduoles gwarantawojam. Preke tik 20c. Imant 6 bonkutes $1.00. Siunciam Pacztu ir į swetymas szalis. Budas kaip jas wartoti yra parodytas keliose kalbose.

Norėdami pasiklaust rodos per laiszkus, adresuokite: The J. M. BRUNDZA CO.,

---

NAUJA LIETUVISZKA APTIEKA,

Lithuanian Pharmacy,

167 W. 18-ta ul., kerte Union. Telefonas Canal 920. CHICAGO.

A. L. GRAICZUNAS,

Gyvendamas Chicagoje per keleta metu patemyjau, kad czia neatbutinai yra reikalinga **Lietuviszka Aptieka.** Musu žmones, negaledami susikalbeti svetimtautiszkose aptiekose, nekarta yra prispirti eiti pas daktara ir moketi jam dolieri ar daugiau už ta, ka lietuviszkoje aptiekoje galetu gauti už kelis centus. Matydamas tokia spraga tarpe musu tautiecziu, pasirupinau ja užpildyti parengdamas **Tikrai Lietuviszka Aptieka, po nr. 167 W. 18-ta ulyczia, kerte Union St.,** prieszai lietuviszka Apveizdos Dievo bažnyczia.

Dabar su džiaugsmu szirdies galiu praneszti savo tautiecziams, jogei mano aptiekoje gaus, už žmoniszka užmokesti, tikra pagelba ir gera roda, kokia tiktai galetu jiems suteikti daktaras, paszventes daug metu daktarystes mokslui.

Mano aptiekos vaistai susideda isz geriausiu, tikriausiu ir szviežiausiu Amerikoniszku ir Europejiszku gyduoliu ir yra sutaisomi mano paties rankymis. Todel, kurie reikalaujate daktariszkos ar vaistininkiszkos pagelbos, kreipkitesi pas mane, o czia ja tikrai rasite. **Daktariszka roda suteikiu dykai.** Asz gyvenu prie tos paczios aptiekos ir czia mane galima rasti kiekvienoje valandoje. Kuriems butu per toli mane pasiekti, gali kreiptis per laiszka įdedami už 2c. marke ant atsakymo, arba per telefona: Canal 920.

Jeigu kas noretu tureti kita daktara, tai toki visada su noru paszauksiu.

Pas mane galima gauti: "Gumbalaszlu", "Kilczibago" (grybelio), "Tikrai Lietuviszkos Trajankos" ir visokiu gyduoliu ir žoliu, kokiu tik krajavose aptiekose gali buti.

Apart vaistu ir vaistininkiszku prietaisu, mano aptiekoje galima gauti visokiu lietuviszku, dvasiszku ir svietiszku, knygu, abrozeliu, pavinczevoniu, popieru gromatoms su gražioms pavinczevonems, plunksnu, atramento ir visokiu raszymui reikalingu daigtu, teipgi cigaru ir visko kas tik visose kitose aptiekose randasi.

Apart to, parduodu laivakortes ant geriausiu laivu ir siunczia pinigus į visas dalis svieto, teip pat priimu prenumerata ir apgarsinimus į laikraszti "Lietuva". (Skaitykite žemiau padeta p. Olszevskio apgarsinima).

Pasitikedamas kad savo tautiecziu reikalus kuogeriausiai atliksiu ir tuomi jiems nauda atneszіu, pasilieku Su guodone,

Daktaras ir aptiekorius **A. L. GRAICZUNAS.**

GUODOTINI TAUTIECZIAI!

Turiu už garbę praneszti Jumis, kad Daktaro A. L. Graiczuno aptiekoje **po nr. 167 W. 18-ta ulyczia, kerte Union**
Atidariau savo antra Offisa Laivakorcziu ir Siuntimo Pinigu.

IR ANT TO VISO DAVIAU AGENTURA

DAKTARUI A. L. GRAICZUNUI.

Todel, kuriems yra paranku, galite dabar gauti laivakortes ir siųsti pinigus isz szito namo antrojo offiso per D-ra Graiczuna, o užtikrinu, kad jis jumis viska atliks gerai, greitai, teisingai ir už ta paczia preke, kaip ir asz pats. Pas ji teipgi galite gauti visokiu knygu, laikraszti "Lietuva" ir paduoti į "Lietuva" reikalingus apgarsinimus už ta paczia preke kaip ir pas mane. Su guodone,

A. OLSZEVSKIS, "Lietuvos" Iszleistojas.

DYKAI 14 puikiu dovanu! Tokio pigumo dar niekados negirdetа! Ateikit pažiuret, paziurejims nieko ne kasztuoja!

Dabar mes paleidžiame turgan geriausi laikrodeli: TIKRA AMERIKISZKA, 14K. su dvigubais paauksuotais luksztais, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriszkas ar moteriszkas, su TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIJA, pilnu akmenu, R. R. gvarantuotas, nikeliuotais viduriais, iszduodame raszyta GVARANCIJA ANT 20 METU; pagal iszveizda ir geruma toki laikrodeli visados gali lyginti prie $40 VERTES AUKSO LAIKRODELIO. Visiems pulkiu laikrodeliu myletojams mes duosime begyje 60 dienu puikius prezentus: 1. VIENNA MARIU PUTU PYPKE su didele galvuke ir gintariniu cibuku, vertes $1.50; 1 grynu MARIU PUTU CIGARNYCZIA, vertes 75c.; 1 nikeline BRIEŽUKAMS DRĖŽUTE, 25c; 1 dailu auksinuota DICKENS LENCIUGELI su Cameo kabute, $1.50; 1 puikia auksinuota SAGUTE, $1.00; 1 pora puikiu AUSKARIU daimantais sdintu, $1.00; 1 puikia SPILKA iszsodinta brangakmenais, 40c; 1 pora paauksuotu kolioniku su parmuterio virszais, 40c; 1 pora rankovems guziku, su permuterinia apaczia, 25c; 2 kalnieriams guziku, parmuterio apaczios, 50c; ir 1 puikia inkrutine sagute su dailiu akmeniu 75c. Laikrodeli ir 14 dovanu siunciame C. O. D. už $4.98, apmokedami teipgi ir expreso kasztus; siuntini galite iszegzaminuoti ant expreso ir jei nepatiktu, sugražinkite mums atgal musu kasztais. Kur nesiranda Expreso offisas, $4.98 turi but prisiunsti drauge su orderiu. Jeigu kas prisius pinigus drauge su orderiu, gaus dar extra dovana puikia BANKTINI PEILI: daiktus, mes pasiunc... Jeigu pirksi ant syk 6 laikrodelius gausi **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszyk, ar nori vyriszka laikrodeli ar moteriszka. Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens lenciugelio mes pasiunsime moteriszka 50 coliu auksinuota Lorgnette lenciugeli. Raszyk... Adresuok: ATLAS JEWELRY COMPANY 15 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

PIGIAUSIAS PARDAVINYCZIOS NAMAS SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.

Musu fabriko siekiu yra apteikti žmones reikalingais daigtais už kuopigiausia preke.

Nepirk nieko, pakol ne persitikrinsi apie musu Prekes, nesa be reikalo izmesi pinigus.

Apart muzikaliszku instrumentu ir tt. mes parduodame yvairiauses žaisles vaikams, elektrinius naujumynus, ir 1.000 naudinginusiu naminiu daigtu už PIGIAUSIA PREKIA. Jei nebusite užganedinti pirkiniu, sugražinsime pinigus. KIEKVIENAS PIRKEJAS GAUNA PUIKIAS DOVANAS. Prie pirkinio už $1.00 galite pasirinkti dovanu vertes 10c; perkant už $10.00, dovanu gausite vertes $1.00, ir tt. Apart to, jei umai pirksite, nuleisime 10 procenta. Pareikalaukite umai katalioga.

Jei nori, kad namie butu linksma, nusipirk HOME MUSIC BOX, geriausias ir pigiausias naminis muzikaliszkas instrumentas, nes duoda daugiau priimnumo negu SZIMTO DOLERIU VERTES VARGONAI, kadangi prie jo nereikia jokio mokslo,— jis pats grajija. Visi pirkejai džiaugiasi toki ingije. GRAJIJA SUVIRSZUM 100 yvairiu graju, kaip tai parodo pridetas prie kiekvieno instrumento laiszkas. Szy instrumenta gali naudoti bažnyczioose, mokyklose, giedojimo ir kitose draugystese del palydejimo giesmiu. Užpraszytam ant kokio pasilinksminimo su szia muzika, preke jos gali in viena nakti sugryžti. Grajija yvairius hymnus, marszus, valcus, polkas, kadrilius, arijas isz operu kaip ir naujausias dainas. Kožna isz ju galite atkartoti kiek tik norite. **Tik $6.00** dailioj skrynutej su muzika. Ant pareikalavimo ta instrumenta pasiunczіame kožnam po aplaikymui **$1.00**; likusioji suma turi but ismoketa po aplaikymui instrumento. **Agentai daro ant to didelius pinigus.** Prisiusk 2c ant kataliogo.

...P. O. Box 442 ... Suvienytos ir...

---

2 DIDELI ISZPARDAVIMAI

Klausk kur yra A. Szilingis, lietuviszkas iszpardavejas No. 14.

Specijaliszkas Drapanu Iszpardavimas Vyrams ir Vaikams.

SPECIJALISZKAS ISZPARDAVIMAS MOTERISZKU JAKIU, KEPU, SIUTU IR SKIRTU.

MUSU DRAPANU KRAUTUVE YRA VIENA ISZ DIDŽIAUSIU CHICAGOS KRAUTUVIU.

Dovanos! Graži Skrybele duosis dovanu prie kožno pirkto Siuto ar Overkoto vertes $7.50 ir augszcziau.

Vyrams Overkotai po ir Skrybele dovanu. $10.00

Musu Overkotu skyrius yra didžiausias visoj Chicagoj. Nauji ir puikus **Kitchener Yoke Coat** pilku ir maiszytu spalvu Vicunas, Kersey— visokio gatunko, — szviesiu parvu Covert Cloths ir Whipcords naujausios mados, atsakanczios dabartiniam sezonui, padaryti su szilkiniais rankovių pamuszalais ir aksominiais kalnieriais. Nepirkite niekur kitur overkotu pakol nepamatysite musiszkiu. Tokius overkotus, kaip musu, kitos krautuves parduoda po $15.00.

Puikus vyrams Siutai po ir Skrybele dykai. $10.00

Už szia preke mes turime suvirsz 500 siutu vieneiliu ir dvieiliu, padarytu isz geriausio Black Clay Worsteds, Blue Serges, Vicunas, dailiu ruožuotu Cheviots ir Tweeds, parvu rusvos, pilkos ir žalsvos. Turime tokiu siutu ivairiausios mieros, del storu ir plonu ypatu. Kiekvienas, kuris ateis pas mus, gali pasirinkti tinkamiausi sau siuta pagal savo padabone; užczedysite ant to visados $5.00 negu pirkdami kitur.

Skyrius No. 1.

Arlington Clothing kompanijos $2.00 Siutai ir Reefers po 99c.

Siutai padaryti isz grynai vilnoniu cheviotu ir kaszmeru, spalvu juodos, melynos ir yvairios maiszytos, dvieiliniai ir vieneiliniai, vaikams nuo 3 iki 14 metu senumo: kiti-gi padaryti isz dailios melynos chinchilla materijos, aksominiai kalnieriai, szilti pamuszalai, vaikams nuo 3 iki 10 metu, Arlingtono Drapanu Kompanija parduoda juos po $2.00, musu specijaliszka preke...... **99c**

Skyrius No. 2.

Arlington Clothing Kompanijos $3.00 Siutai ir Reefers po $1.48

Szie Siutai padaryti isz grynai vilnoniu cheviotо ir kaszmerіniu materiju, siuti ant dvieju eiliu, vestee ir manly stiliaus, spalvu juodos, melynos, rusvos, kaipogi ir žalsvos, su priemaisza rudos ir pilkos. Yra tai puikiausi siutai vaikams nuo 3 iki 16 metu senumo,—Reeferiai isz puikios chinchilla ir Frieze materijos, su augsztu storm kalnierium vaikams nuo 8 iki 16 metu, teipgi puikus siuteliai mažiems vaikams nuo 3 iki 9 metu. Arlington Drapanu Kompanijos preke už juos yra $3.00, musu gi specijaliszka preke...... **$1.48**

MOTERISZKI PAREDAI.

Moteru Dress Siutai, isz grynai vilnonio Venetians ir homespuns, nekurie suvaržomi, kiti gi palaidiniai, jakes turi gera szilkini pamuszala, paprasta preke $11, už...... **$5.75**

Nauji moteriszki rudeniniai Box Coatai, isz geriausio vilnonio Kersey, beaver ir melton visi padaryti su naujausios mados nugara, puikiai papuoszti ir palimuoti aplinkui su aksominems juostoms su geru pamuszalu, vertes $9.00, už...... **$5.00**

Nauji moteriszki rudeniniai siutai, isz grynai vilnones broad cloth, venetian ir covert cloth; jakes padarytos su naujos mados palenkiamu kalnierium, dip blouse prieszakiu, skirtai su placzioms padalkoms, jake turi geriausio szilkinio taffeta pamuszala, skirtai su perkalino pamuszalu, vertes $20.00, už...... **$11.75**

Nauji moteriszki rudeniniai box coatai, su naujos mados iszpusta nugara, padaryti isz importuotos kersey materijos, su Yoke nugara ir priszakiu, papuoszti su kersey juostoms ir tailor stitchings, 27 coliu ilgio, paprasta preke $16, už...... **$10.00**

Moteriszki Dress Skirts, isz vilnones venetian materijos, tailor serges ir homespuns, su naujos mados placzioms padalkoms, vertes $5, už...... **$2.95**

Nauji moteriszki rudeniniai Dress Skirts, dailios venetian ir pebble cheviotо materijos, padaryti su naujos mados palaidinems padalkoms, su penkiais atlasiniais lankais, su geriausio perkalino pamuszalu, aksomu palimuoti, vertes $8.50, už...... **$5.00**

Vaikams Džaketai— isz puikios vilnones melton materijos su dailiu sailor kalnierium,—papuoszti juostelems ir szniureliais, dvieiliai, labai gero darbo ir gluodniu pryszakiu, vertes $2.75, už...... **$1.29**

Vaikams Coatai padaryti isz grynai vilnones Kersey materijos, su naujos mados antpetems, papuoszti yvairiausioms juostelems ir szniureliais, puikaus darbo, su gluodniu pryszakiu; yra tai naujausi coatai ir tik szitam sezonui daryti, visokiu spalvu, paprasta preke $7.50, už...... **$4.48**

KLEIN BROS.

795-805 So. HALSTED ST.
COR. CANALPORT AVE.